s'or Library Lafayette Pl

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybe Lietuvniku"
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and Canada $2.00
To Foreign Countries $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120--124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

„Vienybe Lietuvniku"
Išeina kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams;
Suvienytose Valstijose ir Kanadoje $200.
Europon ir kitur $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klauskite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS.
120--124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 11. Brooklyn, N. Y., 11 d. Kovo (March) 1908. m. Metai XXIII.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Dvejopu „raudonųjų" szmekla.

„Raudonųjų" vardas atsirado nelabai seniai. Tai buvo tuomet, kada pradėjo liaudinės revoliucijos nusisekti. Liaudį kelaintieji buvo pavadinti „raudonaisiais". Gal dėlto, kad jie karštai kalba į spaudžiamus žmones, o gal ir dėlto, kad jie įstengia padaryt maištus. Karštis ir kraujas turi raudonumo išžvilgį. Ar šiaip, ar teip — valdžios tą žodį labai pamėgo. Negalėdamos besuvaldyt minių, demoralizuoja jas ir ramjame laike kolioja jos vadovus „raudonaisiais"; tuo mat norėdami prikaišioti, kad nenuoramos trokštą kraujo. Mųsų parsidavusioji valdžioms ir turtingiesiams žmonėms spauda nuolatos mėgsta įvardyti raudonaisiais unijų vadovus, socijalistos, anarkistus ir kitus naujų idėjų žmones. Kas nauja, tai jai raudona ir karšta. Ji mėgsta ramumą ir senumą. Tai seno ir liguosto simptomai.

Kaip ir reikėjo tikėties, šiemet Amerikoje, prasidėjus industrijų kriziui, gimė suirutės ir betvarkės. Bedarbė sukėlė minias. Ir čionai radosi tuo „raudonieji". Dabar jų labai daug. Tukstančiai, dešimtįs tukstančių. Tai bedarbių. Pradėjo daryt demonstracijas, reikalaut darbo ir duonos. Valdžia ir spauda ėmė šaukt ant jų: „ak, jųs raudonieji!" Šiltuose biuruose sėdžiantįs redaktoriai ir geras algas traukianti policija, ne mėgsta šukavimų ant gatvės. Kas plunksna, kas lazda, vaiko „raudonuosius".

Chicagoje policija išvaikė bedarbių demonstracijas, su kruvino lazdas. Philadelphijoje policija ir gi bedarbių kraujo paragavo; teismas da ir keletą sukų įdėjo ilgiems metams kalėjimui. Jie ir gi raudonieji. Nė konstitucija, nė statutai demonstracijų neuždraudžia. Kur jie gavo teisę bedarbius vaikyt? Liet kraują? Suprantama, kad ir jie „raudonieji. Ant jų rankų aptiško kraujo lašai.

Dvejopus raudonuosius męs turim: tai oficijališki ir iš vargdienių buvio.

Ka jasi dabar tie raudonieji.

Chicagoje praėjusią savaitę, anarkistas Averbach (iš Kijevo, Rusijos) bandė nušaut miesto policmeisterį Shippy. Nepavyko. Shippy nušovė anarkistą. Da sykį aptaškė krauju savo rankas. Raudonasisraudonajį užmušė. Averbach buvo desperatas. Jis grieže dantį antpolicijos už biaurų pasielgimąsu demonstrantais. Norėjo nugiežti apmaudą teroru.

Bet kas iš pavienių ypatų pasišventimo už žmones? Jos krinta ir da baisesnę reakciją iššaukia.

Įvykus pasikėsinimui ant Chicagos policmeisterio, ant oficijališko „raudonojo", užgimė kova. Valdžia gula ant anarkistų, — ant anarkistų iš nusiminusios ir vargo prispaustos liaudies išėjusių.

Kas tai anarkistai?

Nepripažįstą valdžios nė įstatymų.

Bet męs matom, kad policija irgi nepripažįsta įstatymų, neduoda minioms eiti gatvėmis ir pasirodyti, kiek yra neturinčių darbo. Bažnyčiose neaiškina apie bedarbius, spauda meluoja. Iš kur miestų valdininkai ir turtingiejie dažinos apie bedarbius? Todėl šie eina pasirodyti. Bet juos vaiko. O tam nėra įstatymų. Laužantiejie žmonių liuosybę ir gi yra anarkistai, nežiurint kuom jie apsivilkę ir kur jie stovi.

Anarkistai anarkistus persekioja. Visuomenė nuo abejų darbų kenčia pasekmes. Immigracijos žinyba rankioja su pagelba šnipų iš kitur atvykusius neramius žmones ir suiminėja. Pradėjo nuo Chicagos.

Net nuo trejų metų atvažiavusius galės iš Amerikos išvyt. Lengva užmest bile ant ko anarkisto vardą. Toliaus. Aštriai uždraušta vieši susirinkimai — Chicagoje, Philadelphijoje ir kitur. Gula ant visai ramių draugijų. Brooklyne pradėjo net lietuvių svetaines uždarinėt. Sumaišė anarkistus su socijalistais. Dabar jau užtenka tik paminėt anarkisto vardą, ir policijai dreba kinkos. Kabinasi prie bile susirinkimo. Svetimtaučiai ypač nukęs.

Tokios tai teroro pasekmės. Visuomenė negali apkęsti teroro. Bet, ką gali visuomenė padaryti, jei valdžia terorą platina? Ar gi nevertėjo suimti Morganą, kurs prisipažino viešai prie baisios konspiracijos? Ar gi jis ne teroristas, jeigu savo rankoje turėdamas liktinę Amerikos piliečių, pasikėsino juos badu numarinti? Rockefelleris, sakoma ir gi tą patį daręs.

Vienok baisiejie teroro platintojai nėra nė pirštu pajudinami.

Teip, teip. Turime dvejopus „raudonuosius", dvejopus anarkistus, dvejopus teroristus. Visuomenė abiejų nenkenčia, nes jai reikia nuo jų ir už juos nukentėt.

Visuomenė nori eiti ramum evoliucijos keliu, auklėti kulturą, atidaryti naujus civilizacijai laukus, atsiekti gerovę, laimę, — o čia stovi ant kelio dvejopų raudanųjų šmėkla.

Nėra ką rišti dabartinės Amerikoje betvarkės su klėsų kova, nors ji (betvarkė) iš to paeina. Klėsų kova eina visose šalise, visame sviete. Tuomtarpu betvarkė įvyksta tiktai ten, kur valdžia sugenda. Turime iškrypusių valdžių traicę: Amerika, Rusija ir Turkija. Nė męs, svetimtaučiai esame, nė socijalistai, nė anarkistai yra kalti tosios betvarkės, kuri Amerikoje prasidėjo. Kalta valdžios sistema. Tą nurodo visi protingi žmonės.

Žmonės nesirengia prie demonstracijų. Bet juos valdžios sistema prie to iššaukė, per bedarbes. Žmonės nesirengia prieš valdžią su ginklais stot — beprotystė butų tą daryt, kur pačių žmonių išrinkta valdžia ir kurią gali jie patįs išsirinkti kokią nori.

Kas, ne kas, o jau lietuvius užpulti, tai valdžia gali tiktai klaidos įsigeidusi. Dar nė vienos tautos žmonės Amerikoje nėra teip vangųs politikos reikaluose ir šalti draugijos klausimuose, kaip lietuviai. Gal bent keletą vietų tik išėmus, kur randasi „karštesnių" vyrukų iš desperatų burelio. Bet ir tai karštumas užsibaigia žodžiais, kam reikia net užjausti. Apšvietimas ir organizacija — tai yra minių įrankis, o ne bespėkis teroras.

Valdžia privalo tą ir suprasti, kaip ir žmonės supranta. Kitaip, tai ji pati gimdys „raudonųjų" šmėklas, pati josios baidysis ir visuomenę baugis bei kankįs.

Nes iš tikro, jokių raudonųjų nėra. Yra tik žmonės reikalauja darbo ir teisybės. To nesuteikiant, ir gimsta desperatai. O desperatai, panašųs Chicagos anarkistui Averbach arba kitiems anarkistams, yra tai žmonės netekę demokratiškos lygsvaros: nesulaukia gerovės šiandien, puola jos ieškoti terorizavime ypatų. Tas, kaip minėjau, tiktai baisią reakciją iššaukia. Reikia minias supažindint su gyvenimu ir politika. Tada ji sąmoningai rinks ir gerą valdžią išsirinks. Ji susitaisys gerą tvarką. Nereikės žudyti ypatas, kurias pirma išsirenka ir paduoda joms didžiausią galybę, milijoną armijos, policijos ir šnigų.

Tiek apie desperatus ir apie juos pagimdančią valdžią, — apie dvejopos rųšies raudonuosius. Ir tai ne tik dabar krizio mete, kurs yra laikinas, bet ir visuomet.

Vargomatis.

ŽVILGIS Į MUS PAČIUS.

(Prie temos: kas mums kenkia?)

Dievybė aukščiausią laipsnį pasiekia tėnai, kur patįs žmonės pribrendę žmogiskame prote. Ten, kur žmonija, politiškai išsilavinusi, kiekvieną sumanymą stengiasi įvykinti sąmoningai, nepaliečiant ir neužgaunant žmogų, tenai tik gali buti malonus draugijos sugyvenimas, ir tik tėnai toji draugija bus pilningu pavyzdžiu žmonėms geidžiamosios laimės. Todėl, jeigu mums rupi mųsų pačių labos, jeigu norime prašalinti skaudulius iš mųsų pačių kuno, tai vengkime padaryti žaizdas ant atskirų narių, mųsų pačių brolių kuno. Arba, gydykime žaizdas savo pačių kuno kaipo pavieniai jo nariai, idant galėtume užgydyt žaizdas be didelių peršulių tiems pavieniams, draugijos kuno nariams su kuriais męs susidėjom, O jeigu męs nespėsime pribręsti savo sauzinėje ir nepergyvensime ramios ir prigimtos evoliucijos savije, be abejonės pastumėsime patįs save į revoliuciją, kur tapsime auka mųsų pačių kuno ligos, draskysime patįs savo skaudžiamas vietas.

Joks drauginis sugyvenimas, joks bendras visuomeniškos darbas negali buti geras ir tobulas, pakol žmonės negali atskirti viešo reikalo nuo ypatos, vadinas—pakol žmonės nepribręsta protiškai ir gali sąmoningai svarstyti viešus dalykus.

Pas mus, Amerikos lietuvius veltu ieškotum protiško subrendimo. Neminint mažesnių mųsų viešų darbų, užteks stambesniuosius palytėti.

Vaizdingiau mums persistato mųsų organizacijos, ypatingai didžiausioji — Amerikos Lietuvių Susivienijimas. Mažiausiai naujai kibirkštėlei plėstelėjus, apsireiškia triukšmas, ginčai ir vaidai. Toks buris lietuvių kruvoje dirba ir negali viens kitą suprast. Vieni ką nors sumano, tai kiti plunksnas belaužo pirmuosius niekindami, koliodami ir visai pravardžiuodami. Kur turėtų buti gražiausis vienybės ir solidariškumo paveikslas, ten viešpatauja betvarkė. Ar gi neaišku, ar gi tas ne liudija mųsų nesubrendimą? Kitaip, ko gi męs teip baimįtumės visko naujo? Apie mųsų nesubrendimą ir ne norėjimą draugiškai sugyventi drįstu visa burna pasakyt.

Vienok da pačioj pradžioj šio mano rašinio, nenužengus nė vieną ringsnį prie žimtesnio reikalų gvildenimo, jau aš pagimdau protestą prieš tokį savo drąsų išsitarimą, pavadindamas mus pačius nepribrendusiais prie draugijinio sugyvenimo. Tas protestas randasi „Tėvynės" nuomonėse. Ten N 3 straipsnely „Pažvalga į mųsų judėjimą" pačioje pradžioj aiškiai pasakyta, kad: „L. S. A., pirmiau (!) turėjome gana reikalų ir pasidarbavimo, bet viską atlikome kuogeriausiai, be jokių kliučių ir trukdymų ir tt." O dabar, girdi „pradėjo mųsų tarpe apsireikšti nėšis—nėtas."

Mat kaip greitai galima apsirikti! Ir kam gi dabar turime tikėti, ar tiems visur girdžiamiems mųsų pačių aimanavimams. ar ištraukai iš paminėto straipsnio? straipsnio kuris yra patvirtintas parašais gerbiamųjų mųsų draugijos narių. (Žodį gerbiamųjų vartoju ne pasityčiojimui, bet pilnoje prasmej; nes jeigu tie draugai nuo mųsų visuomenės nebutų to užsitarnavę, tad nebutų mųsų draugija jiems pavedusi savo reikalų).

Rašėjai to „Tėvynės" straipsnelio butinai nori prirodyti, kad męs seniau, kur kas labiau buvome subrendę, tik dabar esame niekai.

Be abejonės ir aš pats greičiau įtikėčia jų žodžiams, negu mano paties. Bet, pažvelgus giliau į visą dalykų stovi, tik truputį nukreipus mintį ir atydą kitą į pusę, štai visai netikėtai susiduri su neperlaužiamai klausimais. Jeigu toje draugijoje, tai yra ALS-me kitados ėjosi viskas ramiai, daugiau (?) lietuviai nuveikė negu šiandien, tab visgi reikalas butų surasti kaltininkus, kurie tą betvarkę toje draugijoj pagimdė. Sakykim: tas galėjo atsitikti visai paprastu budu. Priaugant kas kart naujiems su įvairiomis pažiuromis sąnariams, tie pastumėjo ALS. į betvarkę. Tegul buna teip; tačiaus tuomi męs savęs neišsiteisinsime. Jeigu mųs draugai priaugo, tad turėjo buti mųs pačių rupestis tuos jaunutėlius sąmoningai išauklėti; o jeigu męs to nepadarėme, jeigu praleidome tai per pirštus, tai visa kaltė dabar ir supuola ant tų mųsų senių augintojų, ant tų nusenėjusių mųsų auklėtojų, kurie nukrypus gadynei kiton pusėn, atsiradus draugijoj daug reikalingų permainų ir kryptant visiems reikalams į šviesesnę ateitį, jie, t. y. tie mųsų auklėtojai, turėdami S. L. A. vadeles savo rankose, stengėsi reikalus vis da palaikyti prie pripras to jiems tvarkymosi budo, stengėsi atplėšti savon pusėn.

(Toliaus bus.)

J. Gegužis.

Rusijos revoliucijoni eriu manifestas.

Šios savaitės amerikonų dienraščiuose, kovo 3 dieną pasirodė labai įdomus pranešimas. Rusijos užsieniniai revoliucijonieriai apskelbė ąemiau einantį manifestą. Tas dokumentas išeina iš rusų slaptos republikinės administracijos, kurią užsiniuose, butent New Yorke atstovauja generolas, vardu Ivan Narodny (Jis gyvena New Yorke).

Manifestas tapė sutaisytas gana platus, jame išdėstinėta yra Rusijos dabartinio caro piktadėjistės; nurodyta, kad tas viskas paėjo nuo atgyvenusios laiką despotizmo valdžios ir kad Rusijos revoliucijonieriai nutarė įkurti Įsteigiamąją Valdžią, sutaisytą ant pavyzdžio Suvienytų Amerikos Valstijų. Pačią Rusiją pavadinti: „Suvienytos Rusų Valstijos", kurios susidės iš dvylikos provincijų ir vietoj caro, išrinks sau prezidentą. Apie tą tapė formališkai pranešta Europos ir kitų kraštų valdonams, kaip va: Anglijos karaliui Eduardui, Vokietijos kaizeriui Viliuj, Ispanijos karaliui Alpencui, Amerikos prezidentui Ruzvelt ir kiek ienos mažesnių valstybėlių valdžiai. Sykiu su tuom pasiųsta yra Rusijos arui, Mikalajui II. sekančio turinio pranešimas:

„Mikalojui II. Rusijos carui.

„Męs žemiau pasirašiusiejie, didžios Rusų liaudies atstovai atjaučiame didelę skriaudą ir pažeminimą nuo tų padavadijimų ir įstatymų, kuriuos tamista kaipo valdonas, neteisingai ant mųsų uždėjai ir nelegališkai juos įvedei į veikmę.

„Dėlei tarptautiškosios teisy-

bės ir prigimties tiesų męs atrandame, kad mųsų švenčiausia priederme yra atsizadėti nuo paklusnumo tamistai, parodyti prieš visų tautų akis kad esate paprastas piktadėjas ir apskelbti naują konstituciją ir naują valstybę, kurią męs vadiname „Suvienytos Rusų Valstijos".

„Teisybė ir žmoniškumas tegu buna liudytojais tų skundų, kurius męs ant tamistos, prieš savo tautos ir svetimų kraštų tribunalą išreiškiame.

„Su guodone tą tamistai perduodame, Rusų respublikos komiteto vardu.

Ivan Narodny.

„Vyriausis Pildomasis Komisijonierius.

„Rašyta Maskvoj ir New Yorke, vasar. 20, 1908."

Kairiniame kamputy stovi antspaudas su parašu: „Suvienytos Rusų Valstijos.

Stai koki yra pridėti prie laiško carui apkaltinimai:

„Męs tamistą apkalbiname užu prispaudimą ir pavergimą Rusų liaudies, užu atėmimą nuo žmonių visokios ir mažiausios liuosybės ir ypatiškos laisvės.

„2 Męs apskundžiame tamistą užu platinimą tarpe Rusijos žmonių ištvirkimo, pristatan kaimuose ir miesteliuose degtinės monopolius ir varu paverčiant minias į girtuoklius ir valkatas priešais jų valią

„3 Męs apskundžiame tamistą už anarkijos (betvarkes) plėtojimą, užu davimą tamistos valdininkams neaprubežiuotos galės, leidimą veikti teip, kaip tik jiems patinka ir mindžiojimą pertai visų šalies įstatymų.

„4 Męs apskundžiame tamistą užu surengimus visoje valstybėje baisių skerdynių, kuriose pražuvo daugybė moterių ir kudikių. Tamistos generolai ir policijos agentai, ir tamistai įvelijant bei liepiant jie tas baisenybes pildė.

„5. Męs apskundžiame tamistą užu palaikymą po savo globa visų piktadėjų, kurie tamistos dinastijos labui ir sosto palaikpmui pildo neapsakomas nedorybes. Dar nebuvo nubausta nė vienas „Juodosios šimtinės" sąnarys, nė kazokų gaujos, kurie užmušinėja žmones, vagia, plėšia ir kitokias piktadėjistes be baimės atlieka tarpe suvaržytų Rusijos žmonių.

„6. Męs apskundžiame tamistą užu stačiai papildytą žmogžudystę „Raudonamjam Nedėldieny" Petrapilėje, kada tamistai liepiant buvo išžudyta daugelis tukstančių žmonių, ramiai ir su vilčia ėjusių prašyti duonos ir liuosybės.

„7. Męs apskundžiame tamistą už pavelijimą rabavoti po Rusijos kaimus ir miestus, kur nesuskaitomos gaujos civiliškų ir jau nusidėjusių urėdninkų, suorganizuotų kazokų ir dragunų baudžiamiejie buriai, neva sukilimus malšydami plėšė ir vogė nuo žmonių, naikino gyvenimus ir čielus ukius išgriovė.

„8. Męs apskundžiame tamistą užu prisiegos sulaužymą, kurią davėte ant sosto užžengdamas, kuomet iškilmingai prisižadėjote nevaržyti Finų savyvaldos, nesikišti į visokių gubernijų ir įvairių tautyščių vietines teises ir papročius, be jų pačių pritarymo.

„9. Męs apskundžiame tamistą už sulaužymą savo pri žadų, panaikinant konstituciją kurią tamista spalio mėnesy, 1905' apgarsinote, kuomet pats apsiskelbėte jau esąs ne be autokratas, bet iš žmonių noro užlaikomas žmonarka.

„10. Męs apskundžiame tamista už dviejų dumų paleidimą, nesiklausus žmonių; tą padaryti tamista ne turėjote nė galės nė tiesos.

„11. Męs apskundžiame tamistą užu mokesčių uždėjimą ir įstatymų pildymą be pritarymo abiejų paleistųjų dumų.

„12. Męs apskundžiame tamistą užu pridarymą skolų namie ir užsieniuose, kas buvo priešais įstatymas ir žmonių norą.

„13. Męs apskundžiame tamistą už įsteigimą karo teismų ir suteikimą jiems augščiausios galybės, potam kaip abi dumos jau buvo reikalavusios tuos teismus panaikinti.

„14. Męs apskundžiame tamistą užu nelegališkus žudynus vyrų ir moterų, kurie reikalavo vien tiktai elementariškų reformų ir laisvės.

„15. Męs apskundžiame tamistą užu laužymą apskelbtos laisvės spaudai, žodžiui ir susirinkimams.

„16. Męs apskundžiame tamistą užu konfiskavimus turtų ukaimų valščiuose ir pri vertimus, kad žmonės imtųsi šmokėti tamistos nelegališkai padarytas skolas."—

Apačioje šitų šešiolikos apkaltinimų, Rusijos revoliucijonieriai prisega sekančią proklemaciją:

„Sulyg mųsų, viršuj išdėstinėtų šešiolikos apskundimų tamista, Rusijos care, esate piktadėjas ir netinkate užimti liaudies valdono vietą. Iš tarptautiškosios teisybės ir prigimties tiesų atžvilgio, Rusų liaudies vardu męs apskelbiame, kad nuo tamistos sostas Rusijos tampa atimtas teip gi ir visa tamistos dinastijos kokių karališkų teisių Rusijoje nebetenka.

„Tamista ir tamistos dinastija turi but ištremta iš europėjinės Rusijos į azijinę Rusiją, kur jųsų apsigyvenimui bus jums duota tam tikra provincija (—žemės plotas).

„1. Męs apskelbiame Rusiją respublika, po vardu „Suvienytos Rusų Valstijos"; jos įsigyvenimas prasidės nuo spalinio 30 d. 1910 metų.

„2. Męs apskelbiame Rusijos liaudei konstituciją, tokią kaip yra Suvienytose Valstijose Amerikos, su trejiems metams renkamuoju prezidentu ir duma, kaipo Žemasys Kambarys, o senatu — kaipo Viršutinis Kambarys; abiejų kambarių sąnariai bus pačių žmonių renkami.

„3. Męs apsiskelbiame save mųsų respublikoniškosios administracijos komiteto vardu— tikraja Rusų liaudies valdžia. iki to laiko, kuomet pavyks nugriauti dabartinę piktadėjų valdžią.

„4. Męs apsiskelbiame įgaliuotais valdyti morališkai Rusų liaudį, išleisti paskolas jos pakėlimui ir išliuosavimui, ir įvykinti viešpatijoje tvarką ir ramybę.

„5. Męs apskelbiame laisvę spaudai, laisvę susirinkimams laisvę žodžiui ir laisvę tikėjimams.

„6. Męs apskelbiame autonomiją (savyvaldą) kiekvienai tautai, iš kurių susideda „Suvienytos Rusų Valstijos".

„7. Męs apskelbiame laisvą mokslą ir už dyką, visose vješose mokyklose, teip gi visoje viešpatystėje priverčiamą žmonių apsišvietimą.

„8. Męs apskelbiame „Suvienytoms Rusų Valstijoms" naują vėliavą, kuri bus mųsų respublikos vienintėlis ir tikrasis simbolius.

„9. Męs apskelbiame, kad miestuose ir ant kaimų privalo but visos degtinės sąkrovos uždaryta.

„10. Męs apskelbiame pasenusiems žmonėms pensiją kurią gaus kiekvienas sulaukęšešių dešimčių metų, dirbęs pabrikose ar kur kitur.

„11. Męs apskelbiame, kad valdžios, kabinate ir vienuolynų žemė turi but ekspropriuota (atimta) ir perduota žmonėms.

„12. Męs apskelbiame Rusiją padalinta į dvyliką valstijų: Finlendija, Lenkija, Lietuva, Estai, Latvija, Ukraina, Kaukazas, Turkestanas, Rytinė Siberija, Vakar. Siberija, Šiaurinė, Rusija ir Pietų Rusija".

* * *

Apskelbus aukščiau einantį manifestą Amerikos spaudoje, laikraščių apspito reporteriai generolą Narodny, viename New Yorko hotely ir da išgavo sekančius paaiškinimus.

Rusijos revoliucijonieriai tvirtai užsitiki, kad iki 1915 metų Rusijos respublika bus įvykęs faktas, o gali but sako ir anksčiau. Darbas, matytis, yra varomas jau seniai, ir ant gerai organizuotos papėdės. Revoliucijinė laikina valdžia jau turinti išleidusi slaptą valstybės paskolą 10.000.000 (dešimties milijonų) rublių, kurios apie 600 akcijų jau esą išparduota Londone, Berline ir New Yorke. Kadangi kiekviena akcija yra po 2.000 rublių, tai revoliucijonierių išdė šiandien jau nuo vienos paskolos randasi milijonas rublių su viršum. Europos pinigiuočiai, matytis, ant Rusijos respublikos pasitiki ir mano gerai pasipelnyt, duodami teip drąsiai pinigus.

Toliaus, Narodny sako:

„Mano reikalas Amerikoje atlikti yra dipliomatišką užduvinį. Aš darau tą patį, ką amerikonas Benjamin Franklin darė laike jųsų naminės karės, važinėdamas po Europą ir jieškodamas simpatijos savo tėvynės liuosybei. Mano siekis yra parodyti svetimiems kraštams nupuolimą Rusijos finansų ir kad netikusiai valdžiai negalima daugiau skolinti pinigų. Žinoma aš stengiuosi ne įpainioti jųsų valdžios į nesmagumus, dėlei mano čionai lankymosi.

„Tas judėjimas, kurį aš čionai skelbiu, yra remiamas didėsės pusės Rusijos žmonių. Ne tiktai vargdieniai, bet ir pasituritniejie luomai, už jau čia respublikai. 60% kareivių (šešios dešimtįs iš šimto) ir 30% oficierių (trįs dešimtįs iš šimto) iš Rusijos armijos yra mųsų judėjime.

„Pakol kas, męs šitą judėjimą stumsime pirmyn morališkai (be kovos). Mės žinom, kad tas ims ilgą laiką, kad sulakuti pasekmes. Bet kada iš muš tam tikra valanda, męs griebsimės ir fiziškos spėkos, ir užduosime galingą smugį. Dabar varome tiktai apšvietimo darbą. Męs mokiname Rusijos jaunuomenę ir kvėpiame jai amerikietiškos nepriklausomybės dvasią".—

Gen. Narodny yra augštas, lipšnus vyras ir turi išžiurą visuomet pagrimzdusio į mintis žmogaus. Jo biuras yra kur nors New Yorke; bet dėlei apsisergėjimo nuo landžiojimų į jo namus caro šnipų —kurių New Yorke yra keletas tukstančių— Narodny savo gyvenimo vietosia viešai neapskelbė.

Kas tai buvo žiaurunų gadyne.

(*Socijo-etnografiški trupiniai*)

Priimant mokslinčių teoriją, o ypatingai etnografo L. Morgano pažvalgas, kad žmonija turi senumo mažiausiai šimtą tukstančių metų, reikia tas žmonijos amžius padalint į tam tikrus perijodus, ir pasižiurėt, kas per žmonės tuomet buvo ir ką jie veikė. Teip Morganas ir padarė. Pasiremdamas ant seniausios tautų istorijos, ištyręs laukinių žmonių legendas, šeimyniską gyvenimą, ir padavimus, teip gi imdamas į atydą atrandamus žemėse senovės visokius padarinius, žmonių ir gyvulių suakmenėjusius kaulus, — suakmenėjusius medžius, augalus ir pačią žemę susikloščiusią iš įvairių rievių, — tas mokslinčius padalino žmonijos gyvenimą į tris gadynes: žiaurunų, barbarų ir civilizacijos. Apie tą jau buvo šiek-tiek anksčiau minėta.

Šiame straipsnely pakalbėsime apie ankstyviausią ir seniausią gadynę, kuri rods buvo dingusi praeities ukanose, vienok dabar mokslaskas sykis labiau ją nuvalo nuo istoriškų pelėsių. Tai apie žiaurunų gadynę.

Gyvenimas mums parodė, kad juo tolyn žmogus tobulinasi, tuom greičiau jis išsitobulina. Matau linkui vis lengvesniu tampa žmonių plėtojimos. Priešingai, pažvelgus ir einant atgal į senovę, juo žmones rasime tamsesniais, tuo jiems sunkiau buvo apsišviest. Teip va, šiandien žmogus per keletą dienų išmoksta skaityt raštą. O senovės gi žmonija ilgus, ilgus amžius negalėjo jo išmokt. Todėl, ką šiose spartaus progreso gadynėse galima padaryt per metų laiką, tą senovėje teatsiekta buvo per daugelį tukstančių metų. Matote, dabar męs jau randame gatavus progreso kelius, todėl męs sparčiau jaisiais pažingiame; o senovėje mųsų pirmiesiams žmonėms reikėjo da ir tuos kelius iškalti.

Tą visą gamtos ir etnografijos mokslas turėdamas minty je, beveik grynomis matematikos skaitlinėmis — aprokuodamas, kiek pirmiesiams žmonėms ėmė laiko progreso kelius iškalt, — drąsiai tvirtina, kad žiaurunų arba laukinių gadynė traukėsi ne mažiau 60.000 (šešių dešimčių tukstančių) metų.

Suprantama, kad apskrita tokia skaitlinė negalima niekuomi patvirtinti, kad ji teisinga. Ji gali buti labai pamažinta, imant į atidą, kad kinai savo istorišką praeigą skaito ne mažiau, kaip 2.200.000 metų.... Vienas galima pripažinti teisingu,—tai patsai paskirstymas tos seniausios gadynės į stovaines, teip gi mažiau ar daugiau surastiejie tų stovainių žmonijos padėjimai.

Žiaurunų gadynė perėjo tris stovaines: žemiausi žiaurunų stovainė, vidurinė ir augštesnėji. Kiekviena tosios gadynės žmonių stovainė teipgi buvo nelygios. Teip, žemiausioji buvo ilgiausia—ji prasidėjo nuo žmonijos lopšio, vidurinė kiek trumpesnė, angštesnėji dar trumpesnė už vidurinę.

(Da bus).

J. O. Širvydas.

Atskalunas.

(Užbaiga).

Po kelių dienų priėjo išpažinties ir užganėdinęs saužinę tankiai žiovavo iš linksmumo, it gardžiai išsimiegojęs.

Turėdamas liuosą nuo darbo dieną, užvertęs augštyn galvą žiurėjo į melsvosios padangės tolimąsias dausas ir mane po mirties nukeliauti, kur tei į nežinomas vietas, — į laimės viešpatystę...

Ir teip jam besigėrint slinko dienos, savaitės ir mėnesiai, iki sukako metai.

Jam parupo...

Ant širdies vėl sugulė nuodėmių kugiai; jis pradėjo mąstyt ir jau beveik prie to priėjo, kad jį apėmė baimė atsiminus sapną apie saužinę lesantį lakuną ir apie baisų velnią...

Nieko nelaukęs nudilbino pas kunigą ir priėjęs prie klebonijos durių, paspaudė jų baltą kaulinį knypkį.

Suskambėjo varpelis.

Pasigirdo karitoriuje keli žingsniai ir vėl apsistojo... Jis, ilgai nelaukęs vėl paspaudė ir vėl suskambėjo spengiantis, it neturintis kur dingti, balsas.

Prasivėrė durįs ir pasirodė merginos, su pasiputusiais plaukais, galva.

— Ką gi? — ji pratarė.

— Norėjau matyti kunigą.

Pas kunigą įėjęs pasveikino ir paprašė velykinės kortelės.

— O pernai buvai velykinę!?

— Bu-vau, — atsakė nedrąsiai.

Tuojau kunigas nuėjo prie spintos ir, pasiėmęs knygą pradėjo žiurėti.

— Kaltas esi!?

— Esu, — atsakė.

— O kodėl neatsiteisei?

— Tai teip sau, vis nespėjau...

— Matai!

Nutilo.

— Sykiu galiu užsimokėti, — tarė nusiminęs ir staiga paklausė: — kiek reikės?

— Aštuonis, reikės aštuonis dolerius.

— Turiu tik pen-kis, — atsakė vaikinas.

Paputė kvapą per lupas kunigas ir, tarsi pradėdamas pykti, tarė:

— Jųs visi esate užsikrėtę bedievystės raupais!

— Aš ne, aš ne, — purtė galvą jaunikaitis.

— O-o-o, tu geras filiozofas! mane dirbtuvėje vadinate Juozuku ir ant Dievo visokius nebutus niekus pliauškiate.

Kunigas ant valandėlės nutilo ir nuo vieno į kitą kambario kampą vaikščiojo lupą kramtydamas, ant galo tarė:

— Tai mųsų Juozas eina, Juozas mišias laiko; ne kunigas, ale Juozas!

— Teip turi but esate krikštytas...

— Ar tu nežinai, kad aš esu ponas — kunigas?!

— Keliatės į puikybę, — atsakė vaikinas, — ir minate po kojų pirmąjį sakramentą!

— Tu mane privadžiosi!— užriko kunigas ir, pažvelgęs į savo šeimyninkę, tarė:— Mare! Atidaryk duris ir liepk išeit tam atskalunui!

Marė atidarė duris ir priėjusi tarė:

— Išeikite!

Vaikinas piktai pažvelgė į mergą ir užsikėsėjo su atagalia ranka.

— Aš neisiu, — atsiliepė,— mane turi išvesti pats ponas— kunigas, Juozas!

— Išeik, netikėli! — atkartojo kunigas.

— Mane turi paimt už rankos ir išvesti, tai žinosiu, kad pats ponas — kunigas, Juozas atstumė mane nuo tikėjimo!

Kunigas ant sykio, kaip liepsna, paraudo, tarsi kas jį butų tirštais raudonais dažais apipylęs.

— Tu neklausai!?

— Ne!

Dviem piktais, barškančiais įaslą su kulnimis žingsniais kunigas priėjo ir paėmęs už alkunės vedė laukan.

— Ant paskutiniojo teismo skųsiu tave Dievui susirietęs! — šaukė vedamasis.

— Be-dieviai, atskalunai!

Užtrenkė kunigas duris.

Vaikinas išėjo nusiminęs, netekęs vilties nukeliaut numiręs į tolimąsias dausas... Nebemanė patekt ant to laimės kevalo, kurį jam močia buvo įsvajojusi, į jauną silpną smegenyną. Beeidamas pakėlė savo juodas blakstienas ir pamatė didėlėms paauksuotomis raidėms ant durių viršaus parašyta: „Alus, degtinė, cigarai ir žaislės". Nors jis tų raidžių gerai suskaityti nemokėjo, bet apačioje parašo taurė, su putojančiu alum, išaiškino jam, kas tai per vieta.

Jis įėjo.

— Duok gerti Kristaus kraują!—pasityčiojant į smuklininką tarė.

Smuklininkas pastatė butelį su raudonu gėralu ir pažiurėjo į vaikiną, kuris įsipylė ir užsivertęs išmaukė.

— Ata, ta, ta, — glostė su delnu krutinę ir pasakojo: — tai šiandien buvau nuėjęs pas Juozą ir teip susikirtom, kad po galui.

— Nagi, nagi...

Paėmęs iš bliudo krengelį, valgė ir pasakojo:

— Girdi, tu esi filiozofas, tu mane vadini Juozuku. Aš priminiau, kad tai jo vardas ir nėra ko niršti, — tai kad šoko viršun ir net išmetė.

— Gal but, gal.

— Ne gal, ale tikrai buvo!

Priešai akis blizgėjo smuklės aukuras apstatytas įvairiausios spalvos stiklais, kuriuose matėsi masinantis gėralas.

— Duok šia tos, žaliosios.

— Gerai kaimyne, tuoj.

— Gal mėgsti žaisti kauliu kais?

— Galėsime — atsakė.

Tuojau smuklininkas paėmė juodą nedidelę odinę taurę ir pakratęs žėrė ant rindos. Paskui abudu skaitė kauliukų akutes ir trynė vieną ragelį su kreida parašyto vieno kryžioko — „X".

— Ką gersi? — klausė pralošęs vaikinas.

Smuklininkas pasiėmė cigarą ir, įpylęs alaus, tarė:

— Sveikas.

Ir teip varė be pertrukio, be minties, apie ką nors kitą. Tą dieną Kreivažandis pradryliavo visus penkis dolerius ir teip pradėjo rauguose maudyti savo saužinę, kad ištikro likosi bedieviu ir atskalunu...

Šliburis.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji Redakcija:—

Nuoširdžiai Jųsų meldžiu, kad atsakytumėt man: kaip darbininkas gali pakilti ant augštesnio laipsnio, protiškai ir morališkai (doriškai)?

Konst-s.

Darbininkas protiškai gali pakilt tokiu pat budu, kaip ir visi žmonės — per apsišvietimą. Abejonės nėra, kad tą supranta ir pats užklausėjas. Jis gal norėjo pasakyt, kaip galima darbininkui prie apšvietimo dasigaut? Nėra reikalo kalbėt apie tuos darbininkus, kurie įstengia mokyklą pasiekt. Tie apšvietimą, nors iš dalies, jau tęnai pasisemia. Negalintiems prieiti prie to, lieka daugybė įvairių apsišvietimo kelių: pašalinių lekcijų ėmimas, vakarinių mokyklų lankymas, namie mokinimos; toliaus—skaitymas laikraščių, skaitymas visokių abelnai knygų ir studijavimas tam tikrai pasirenkant gerus raštus, lankymas knygynų, skaityklų ir išguldomųjų kursų, kur jie yra; ant galo — buvojimas ant prelekcijų, referatų, pranešimų, paprastų prakalbų, diskusijų, debatų ir šiaip viešų gerų susirinkimų. Darbininkas, kurs tuos kelius stengiasi išnaudot, visuomet prasilavina. O jeigu da jis prisijungia į savo klėsos politiškas organizacijas, tai jau tas duoda stipriausį jo protui, dvasiškąjį cementą.

Morališkai arba doriškai darbininkas nepakils augščiau, kaip jis dabar yra, pakol ir visa draugija nepakils. Darbininkas šiandien nėra pasileidęs. Jeigu kas iš darbininkų vagia, girtuokliauja, ar ką kitą padaro, tai jie tą daro ne iš pasileidimo, bet nedorų sąlygų budami pagadinti. Pačių doros skelbėjų tarpe kėrojasi žmogžudystės, girtuoklystė, vagystė, paleistuvystė ir dar nedoresni dalykai. Todėl nėra ką jieškot doros pas tamsius žmoneles. Apsišvietę vienok prasti žmonės yra daugelį doresni, negu prigimę didžiunai. Todėl — ap švietos mums!

DEL P. BAGOCZIAUS IR JO „MEA CULPA"

Ne esame priaugantįs pusbernėliai, ir nesinori ritinį mušt (varinėt) iš vieno galo į kitą, iš kito vėl atgal. Užteks keleto žodžių atsakymui, ir tą karjeriją užbaigsime.

Brolau Bagočiau [ir kiti! Patįs žinote, kad kaip girioje šaukia, teip pagiry atsišaukia. Kad pradėjote šukaut gana garsiai ant tautiečių, tai tautiečiai — ne be balso, atsišaukė priešai.

Bagočius, Senas Krivaitis (Klembauckas), ir kiti, šukavo vardan tautiečių.

Kad *tautiečiai* priešai *socijalistus* tylėti visada negalėjo, tai dabar visi mato, nes jau laikraščiuose tilpo nemažai tų litaniju.

Bagočius vis musiskundžia, kad socijalistai neištesią net dirbti per darbo daugumą; reikia jam priminti, kad tautiečiai, dirbančius savo darbą socijalistus nė neprašo į talką. Tegul socijalistai dirba sau, o tautiečiai pataikys dirbti sau — be talkos; ir rugonių tuomet nebus.

T. Astramskas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Finlendijoje vėla grįžta gerai pažįstama Bobrikovo tvarka; biurokratija atgijo, policija stipriai surėmė ją iš šonų ir biskį toliau — kariumenė. Parliamentas kovoja su caro valdžia, bet neretai vieną teisę po kitos nustoja, nes prieš spėką negali atstovėti. Bruzdėjimas kįla tarp žmonių vėla iš naujo. Kasdiena didinasi skaičius kratų ir areštų, ypatingai Vyborge, kur atvykęs naujas policmeisteris Uranov pradėjo kimšti buriais į kalėjimus. Tarpe kitų neištikimų caro valdžiai suėmė ir 1-osios dumos atstovą, Kornilevą.

Varšavoje užbaigtas procesas ant 18-kos žmonių, kalti namų priklausime prie „Darbininkų suokalbio". Bene tai bus teroristų kuopelė. Tryliką jų pasmerkė pakarti. Pabrikuose užgimė krizis su neišvengiama bedarbių pasekme.

Nenurimo niekur. Mokyklos vienur atsidaro, kitur vėl uždaro, — tai dėl naujų maištų tarpe mokinių, tai dėl stokos mokintojų, kurių nemaža šiemet išsiuntė valdžia į šiaurinių gubernijų ištremimą. Net dvasiškijos įstaigose neramu. Žitomierioje seminarijoje buvo krata; mokiniai pakėlė maištą ir su kėdėmis pradėjo policiją mušti ir sužeidė inspektorių. Tiktai pašaukus dragunus maištą nuramdė ir suėmė 15 studentų.

Persija. Kurtųs bruzdėjimai po liaudę pradeda kaip ir koksai vulkanas išsiveržt. Pasirodo Persijoje jau ir teroristai. Vasario 28 d. Tegeranoje (persų sostapilėj) buvo pasikėsinta nužudyti šachą (karalių): važiuojant jam gatve, paleido kas nuo stogo į vežimą dvi bombi, kurios plyšdamos užmušė 3 žmones ir apie 20 sužeidė. Šacho vienok nekliudė, nes jis teroristus prigavo, pasiųzdamas savo vežimą tuščią, o pats daug toliau atsilikęs. Jis mat jau nujautė, kad ant jo galvos kas nors rengiasi, — kėsindamas atimti nuo žmonių konstituciją jis kito ir negali tikėtis. Bombos metėjai pabėgo. Porą dienų vėliaus surado Teherane ir vieną bombų dirbtuvę.

Venezuela. Nelabai da seniai paliovėm minėti šitą atkaklią respubliką, kurią valdo išdidus prezidentas Kastro. Skaitytojai gal da pamena, kaip buvo iškilusi didelė byla tarpe Venėzuelos valdžios ir Asfalto kompanijos iš New Yorko. Ta kompanija griebia Venezuelos ežeruose teip vadinamą „žydišką smalą", po draug pasirodė, kad ji dalyvauja ir tęnykštėje politikoj; stengiasi papirkt valdininkus, kad leistų plačiau kompanijai išnaudoti tęnykščius vandenis. Prezidentas Kastro papirkti nesidavė, už tai Asfalto kompanija sukurstė Kastro priešus, kad pakeltų revoliuciją. Tas viskas nenusidavė, išėjo aikštėn ir Venezuelos teismai nubaudė neramią kompaniją 8-milijonais dolerių už maištų sukurstymą. Kompanija pasiskundė Ruzveltui. Ir ot šis patarė bausmės nemokėt, o Kastrui pasiulė taikinties. Kastro įširdo ir pasakė, kad niekame nenorįs taikintis su „jankių kiaulėmis", suprask: amerikonais. Amerikos didžiunai vėl įsižeidė, ir toks įtemptas padėjimas tebesitraukia. Šią savaitę paėjo gandas laikraščiuose, kad Amerikos valdžia su ginklais priversianti Venezuelą taikintis. Ir apie karę visur rimtai sušneko.

Amerika. Kovo 3 d. į Vašingtoną pribuvo skaitlinga moterių delegacija, vedama ponios Upton iš Ohios. Tai suffragistės. Ant jų pareikalavimo išklausyti, ko jos nori, teišėjo du senatoriai. Moterįs savo reikalavimuose sako: „Visuose civilizuotuose kraštuose moterių padėjimas kurkas geresnis, negu Amerikoje. Gėda jums regis butų, matant, kad Europoje kaimietės pradeda dalyvaut rinkimuose, o jųs nenorite duoti balsavimo teisių moterims, nuo kurių reikalaujate, kad išauklėtų gerus piliečius". — Senato rumuose tą klausimą pakėlus visi senatoriai buvo priešingi moterims, išimant vieną ir tai, kaip neįdomu, indijoną Owen iš naujos Oklahomo valstijos! Kam ten pasakius, kad davus moterims teises, balsuosią tuomet ir svetimtautės, kurios esą labai tamsios, Owen išmintingai pasakė: „Tai menka kliautis. Argi ne teip pat šiandien alus ir cigarai valdo svetimtaučius vyrus ir nurodo jiems už ką balsuot? Nesibijokite, moterįs sumaniau savo balsą panaudos".— Bet jo balsas, žinoma, prapuolė kaip lašas juroje. Daugiau mųsų kongrese indijonu!..

IŠ AMERIKOS

Sudegė 171 kudikis mokykloje.

Netoli nuo Clevelando, O. nedideliamė miestely Collinwood atsitiko da negirdėta Amerikos istorijoj, tokios rųšies nelaimė. Kovo 4 d. vidur dieny užsidegė mokykla, kurioje buvo apie 300 vaikų. Jeigu butų buvę išmintingos mokįtojos, tai butų sukamandavę kudikiams eiti ramiai po porą prie atsarginių kopiečių, kurios yra prie kiekvienų didelių budinkų tam tyčia įtaisytos ir kurios buvo ir čionai. Bet jos užriko kudikiams bėgti per abejas duris. Priešakinių durių vieną pusę kudikiai užspaudė ir užsikimšo, užpakalinės duris vedė gi į siaurutį karitorių, kurs teip gi užsikimšo. Teip kudikiams susigrudus, vos keletas desėtkų jų teišėjo — sudegė. Iki šiolai surasta degėsiuose 171 lavonukas.— Yra tai baisi valdžios pražanga, kad nepastato gerų mokįtojų ir neįtaiso visiškai gerų ir atvangių mokyklų. Bet reikia žinot, jog męs Amerikoje gyvename, kur žmogaus gyvastis mažai branginama.

Anarkistai atgijo.

Chicagoje pasidarė nemažas bruzdėjimas, kurį iššaukė anarkistų pasikėsinimas nunovyti miesto policmeisterį Shippy. Tai buvo kovo 3 d., kada jaunas vyrukas Averbach įėjo į policmeisterio butą ir šuviais sužeidė Shippy, jo sunų ir vieną pašalinį žmogų. Pasikėsinimas nepavyko, nes policmeisteris buvo gaivus; jis net nušovė mirtinai patį užpuoliką.

Policija susekė, kad Averbach paeina iš Kijevo, Rusijos nukentėjęs žydų skerdynėse ir sako priklausąs prie anarkistų; esą buta Chicagos anarkistų susitarta prašalint nuo ašarų pakalnės majorą Busse ir policmeisterį Shippy, kurie nuožmiai pasielgė su žmonėmis, neseniai buvusiose bedarbių demonstracijose. Anarkistai nuo to užmetimo ginasi. Bet valdžia sukruto juos persekiot: daro kratas ir suima. Chicagoje esą apie 10.000 anarkistų. Jie dabar pusėtinai atgijo. Neseniai Denveriuje nušovė kunigą Heinrichs, Chicagoje buvo vėl kėsintasi ant kokio ten kunigo, o New Yorko policija paleido paskalą, kad sušnipinėjusi anarkistų suokalbį ant arci-vyskupo Farley. Suprantama, kad pusė tų nuogandų gimsta vien tik policmonų galvose. Bet mųsų bukščioji valdžia dabar gavo progą, uždrausti Chicagoje ir kituose miestuose viešus susirinkimus, ir tai kad ir ne anarkistams.

Amerikos „inteligentai"

New Yorke, sryty vadinamoj Bronx, įėjo teatran buris „inteligentų" su bonkomis rankose ir ėmė kur pakliuvus bandyti žiurėtojų kaktų kietumą. Keletas policmonų norėjo publiką užstoti, bet ateiviai pasirodė narsesniais. Tada ir iš publikos radosi vyrai, kurie parodė ką gali — įvyko kitas teatras sėdynėse. Kovai einant, moterįs ir vaikai dumė kur tik buvo išlendama laukan.

Pasirodė, tai vis neprasti žmonės, da mokyklas tebelankantįs!

Amerikos kalėjimai.

Vėliausiai atspaudintosios apyskaitos per cenzo biurą parodo, kiek buvo 1904 m. Amerikoje kalėjimų ir kalinių.

Iki birželio 30, 1904, buvo viso labo 1.337 kalėjimai, kurie dalinosi šiaip: 4 valstybės civiliški kalėjimai, 67 valstijų ir pavietų pataisos namai, 14 reformos įstaigų suaugusiems, 1.181 pavietų kalėjimų ir darbo namų, 71 municipališkų kalėjimų ir darbo namų.

Išimant nepilnapročius kudikius, ir išimant ypatas apkaltintas už nemokėjimą skolų, birželio 30 d. tų metų buvo kalėjimuose 81.772 žmonės. Iš milijono Amerikos gyventojų, 1.006 yra kalėjimuose.— Reikia neužmiršt, kad paskutiniais metais Amerikoje labai pasidaugino ir kalėjimai ir kaliniai.

Baltimorės visasvietinė paroda.

Baltimorėje, Md., yra sumanyta įsteigti 1914 metuose visasvietinę parodą. Tuo laiku mat pripuola šimtmetinės sukaktuvės nuo paties smarkumo karės 1812 m. ir atsiradimo tautiškosios amerikonų giesmės „Žvaigždėtas Vėlukas". Parodą sumanė vietinis dienraštis „American", kuriame pirmą sykį buvo atspauzdinta viršui minėta giesmė, parašyta Francis Barto Key'o. Miesto taryba prielankiai tam sumanymui pritarė.

IŠ VISUR.

Budelio priėmimas.

Lenkų laikraštis „Dz. Wilenski" praneša, kaip Kurlendijos bajorai maloniai pasitiko gener-gub. Meller-Zakomelskį, kaip širdingai jį vaišino parengiant jau Mintaujos apielinkėse medžioklę ir pikniką. Kadangi Mintaujos apielinkėse yra maža žvėrėlių, ant kurių butų buvę galima medžioti, tai pargabeno nuo Voldajaus kalnų (prie upės Volgos) net visą vagoną gyvų kiškių. Piknikas prėkiavo 6,000 rublių.—Teip Kurlendijos bajorai priima savo užtarėją, o žmonių budelį, už tai ką jis tuomlaik užgniaužė darbininkų ir valstiečių judėjimą. Teip jį priima bajorai, bet neužilgio gal susilauks kitokį, toli gražu netokį meilų priėmimą nuo susipratusių ir susivienijusių darbininkų.

Reikalauja kariumenės panaikinimo.

Dalis radikalų Anglijos atstovų pareikalavo, kad butų laipsniais mažinama, tai yra panaikinama kariumenė, ir griežtai užprotestavo prieš valdžios ketinimus didint kariškąjį laivyną. Ar dėl tos ar kitos priežasties, laivyno ministerija Anglijoje rengiasi jau sumažint ant kariškųjų laivų išlaidas.— Kaip ten nebutų, bet tai yra labai svarbus judėjimas ir jis paliudija augantį demokratiškumą Anglijos visuomenės.

Kinuose žada išvyt europiečius.

San Franciškoje, vieno kinų laikraščio redaktorius Ng. Poan Chew viešai apskelbė amerikonams štai kokią rusčią žinią. Anot jo, Kinuose valdžia negarsiai renka iš jaunuomenės tam tikrus burius voluntierių (liuosnorių), ir kada sudarys jų iki milijono skaičių, tai paleis tuos burius ant europiečių, ir visus, kurie tik ne geltonos odos žmonės, sako sykį ir ant visados iš Kinų išvys.— Jeigu tai tiesa, ką tas mokįtas kinietis apskelbė, tai kinų valdžia rengiasi padaryt baisią istorišką klaidą, kuri gali pačiai valdžiai lėšiuot nustojimu savo gyvenimo. Kitas dalykas butų, jei konfiskuotų nuo svetimtaučių kapitalistų užglobtus šalies turtus ir misijų valdybas.

Plėšikų dienos.

Kelcuose, Lenkijoj, desėtkas ginkluotų vyrų, matytis plėšikų, užpuolo traukinį; jie numetė tris bombas, kurios plyšdamos ką ten pagadino ir traukinys turėjo sustot. Užpuolikai bešaudant užmušė vieną kareivį, pastvėrė apie 20.000 rub. ir užsisėdę ant pečiaus, nulėkė.

Toli nukrito obuolys nuo obelės.

Rusijos laikraščiai praneša, kad šiose dienose suėmė šnipai ir policija Peterburge revoliucijonierių A. Baranovą, sunų buvusiojo Peterburgo viršininko general-leitenanto Baranovo, ir suprantama, uolaus valdžios tarno. — Laiks nuo laiko iš laisvės priešų eilių pavienės ypatos pereidinėja į eiles kovotojų už žmonių gerovę ir laisvę. Tas parodo ant kiek yra prasiplatinusi atsiliuosavimo idėja ir ant kiek jau visiems daėdė dabartinė Rusijos tvarka.

Slaptos spaustuvės da neišnyko.

Kazaniuj, Rusijoje valdžia užtiko didelę slaptą spaustuvę, labai puikiai įrengtą. Surado prie jos teipgi didelę krautuvę armėniškų ir gruziniškų knygų, teipogi daugybę nelegališkų raštų, šešes lupinas dėl bombų, 13 varinių rurukių, daug sprogstančios medžiagos ir kulkų.

Judėjimai pravoslavų dvasiškose seminarijose.

Kišinevoj tapo uždaryta pirmutinės 5 klėsos dvasiškoje pravoslavų seminarijoje; priežastis buvo tokia, kad patįs mokiniai pradėjo nebeiti. Už tai juos išvarė ir iš kvatierų ir liepė apleisti miestą.— Geras ženklas, kad ir į tamsiausias lindynes įsiskverbia šviesos spindulėlis ir sukelia abejojimą jaunikaičių galvose: „ar teisingą mokslą jiems duoda jų globėjai?

Popiežiui perspėjimas.

Neseniai mieste Kelne atsibuvo vokiečių katalikų vyskupų suvažiavimas, kuriame noroms-nenoroms tapo nutarta persergėti Rymo popiežių, kad butų atsargesnis su visokiais prakeikimais ypatų; nes esą patirta, kad iškeiktos ypatos nieko nepaiso, nė gi visuomenė iškeiktųjų besibaido. Todėl vyskupai nuogąstauja, kad tankus vartojimas prakeikimų, nepadarytų juos be verties ant tolesnio laiko. Paskui visai nebebutų kuomi bausti bedievius. Teipgi suvažiavimas pa-

peikė ir paskutinęją popiežiaus encikliką kaslink modernistų.— Ir guvesniejie katalikai mat jau nenori ilgiau beleisti popiežiui žaisti su keikimais ir bauginti jais žmones nuo progreso.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Chicago Ill. Pereitą nedėlią, Vasario 23 d. buvo čionai perstatyta operetė „Kami nakretis ir Maluninkas".

Dar prieš perstatymą tos operetės vieni sakė, kad ji visai nepasiseks, kiti vėl tvirtino, kad viskas bus gerai. Mat, nevisiems p. Petrauzkas ypatiškai patiko, tai kai-kurie norėjo jį nubausti. Yra čia Chicagoje vienas labai storas tautietis, garsus netik Chicagoje, bet ir pašaliais—jį net „Dilgėlėse" molėvojo užpakaly automoblijo; tai jis sveikas užpiko ant p. Petraucko, kam šis nesirodavojo su juomi; taigi ką tik galėjo, tą atkalbinėjo, kad neitų ant perstatymo ir kad pertai p. P. subankrutytų. Socijalistams teipgi nepatiko, kad dainuoja tautiškas dainas; ne revoliucijoniškas, tai tie grasino kad boikotuosią operetę.

Bet nei vieniems nei kitiems nepasisekė—žmonių priejo į salę dikčiai ir po teisybei niekas nesigailėjo, kad atėjo. Tokio vakaro tai męs chicagiečiai dar neturėjom. Visi artistai lošė kaip iš natų ir visa salė net traškėjo nuo delnu plojimų ir juokų, Po teatrui padainavo didelis choras kelės lietuviškas dainas teip puikiai, kad net tarsi hipnotizavo žmones. Kad męs tankiau turėtum tokius vakarus, tai nors išmoktume žmoniškai vakarus praleisti, vietoj po smukles landžioti, pinigus leisti ir makaules sau daužytii

Publika pasijuokė netiktai iš artistų lošimo, buvo dar ir kitokių juokų. Pirmiau negu prasidėjo lošimas, vienas vyras paslipęs ant pa grindų scenos paprašė moterų nusiimti skrybeles ir pranešė, kad prieš lošimą choras padainous tautišką gimną ir prašė, kad ir męs lietuviai kaip ir kitos tautos išklausytum tos mus giesmės atsistojus. Kada pradėjo dainuot, tai visi sukilo ir tik keli socijalistai ir dar neva vadovai sėdėjo ir nėnordjo atsikelti, ir vienas kunigas teip pat negalėjo susiprasti, kam reikia keltis pakol kitas kunigas nepakėlė jį už pakarpos. Žmonės stėbėjosi pamatę, kaip nors kartą socijalistai sutiko su kunigu ir ėjo išvien ir ne vienas gardžiai nusijuokė iš tos komedijos.

Mat teko nevieną kartą girdėti tuos pačius socijalistus kalbant gražiai apie mųsų tėvynę ir mųsų tautą ir dabar negalėjau suprasti, dėlko jie šypsodamies sėdėjo, kada visi sustojo.

Negerą pavyzdį duoda mųsų tie vadovai prastiems žmonėlems, kurie dar nieko neišmano.

Prasčiokėlis.

New York, N. Y. Kovo 3 d. atsibuvo iš eilės 4 tas posėdis „Bedarbių aprupinimo" konferencijos. Šiame posėdy nieko svarbaus nenuveikta, išimant tą tiktai, kad bedarbių demonstracijos tapo nuo kovo 7 tos nukeltos ant 28 tos to paties mėnesio, 3 rą valandą po pietų.

Anuomsyk minėjau, kad ši konferencija susideda daugiausiai iš įvairių darbo unijų; delei jų tai nerangumo ir demonstracijos tapo nukelta tolyn, mat beveik visi unijų atstovai šiame posėdy pranešė, kad jie negalėję suspėti suorganizuoti atsakančisi darbininkus, esąs per trumpas laikas. Rods buvo tarpe delegatų kilęs tuomi neužsiganėdinimas, ypač iš socijalistų pusės; nurodyta buvo, kad atidėjimas tai reiškia nuo demonstracijos žmonių atšaldymas, vienok didžiuma balsų svėrė į tą pusę, kad atidėr ant kovo 28 dienos. Teip ir pasiliko.

Pasiųtsoji komisija nuo bedarbių prie parkų komisijos pranešė, jog leista bus susirinkti; tiktai ne pas miesto valdybos namą (City Hall), bet ant Union Square.

Todėl, šiuomi pranešdamas New Yorko ir Brooklyno lietuviškai visuomenei apie demonstracijų laiką, širdingai kviečiu visus prie jų rengtis idant ir męs pasirodytume, ko mums reikia.

J. M. Danielius.

Scranton Pa. *Iš Scrantų lietuvių gyvenimo.* Vietiniai lietuviai dabartineme laike nedaug kuomi skiriasi nuo kitų miestų lietuvių kaip kasdieniniame gyvenime teip ir tautiškame bei politiškame krutėjime; žinoma kasdieninis jų gyvenimas tuom atsižimi, kad apsišvietimu ir raštų skaitymų labai menkai rupinasi ir autra—bjaurus budas, tas aštriausis mųsų tautos kirminas—girtuoklystė. Nors ir visur mųsų žmonės myli tą, bet scrantoniečiai, jei nedaugiau tai gali sakyt tikrai, jog ir nemažiau išgeria tų nuodingų pamazgų, kaip alaus teip ir degtinės, už kitų miestų lietuvius.

Pirmažengių tautiečių yra desėtkas ar kitas vyrų; bet aršiausiai, kad čia labiau negu kitur, yra įledięs šaknis partyviškumas, o kas dar blogiau—ypatiškumai, ką reikėtų visėms susitarus: tautiečiams, socijalistams, laisvamaniams ir katalikams stengtis, ant kiek tik galint aptašyt tąjį nešvarų gumbą su pagelba raštų prakalbų, prelekcijų ir tt. ir ištraukti juos iš to biauriausio papratimo—girtuoklystės; bet jie daugiau užimti su partijoms ir ypatiškumais.

Pirmiausiai, kaipo pavyzdį paimkim tik parapiją; nors „kuniginių" yra mažiau, bet vis gi dedelė dalis laikosi (kunigo) anos pusės ir jau kelinti metai bylinėjasi už tą bažnyčią, svetimtaučiams pildami pinigus ir tarp savęs baisiai ne užsikęzlami, nėt vienas kitą pravardžiuodami, ir tankiai labai nešvariai ir nepadoriai.

Po tais ein laisvamaniai (kurie dėl visko dar vadina save ir tautiečiais). Šitie baisiai neapsikenčia su socijalistais: kur tiktai suėję ir progai pasitaikius, puola vieni ant kitų, rodos norėdami vieni kitus suėsti; išmėtinėja vieni kitiems klaidas, netaktiškus pasielgimus, rankioja vieni kitų menkiausius griekelius ir padaro iš jų ilgas ir nešvarias istorijas. Vieton sunaudoti laiką ir energiją ant naudingų pasikalbėjimų, ant išgvildienmų tų priežasčių, dėlei kurių mųsų gyvenimas toks pilnas visokių vargų, nelaimių ir skurdo, tai jie praverčia patįs besiriedami ir kitus beklaidindami,

Dėl geresnio supratimo, kas tame yra kaltas, privesiu porą scrantoniečių susirinkimų, kurie mane labai nustebino Scrantono laisvamanių kuopa laiko kas pirmą ir trečią nedėldienį, kiekvieną mėnesį, mokslišku pranešimus. Pačius pranešimus, nereikia nė aiškinti, atlieka dr. J. Šliupas; bet jų vedėju ir tų susirinkimėlių rengėju yra p. Valentinavičius (angliškai rašosi Valenk). Tai žmogus, kurio viena pusė yra tautininkas, kita—laisvamanys. Kaip kada tas viskas sumišta, ir pasilieka nuogu klerikalu. Tai buvo garsioje Am. Liet. Sus. provoje, kurią kunigams pardavė...

Vasario 2 d. p. Valentinavičius, atidarydamas susirinkimą, paiškino susirinkusiems kad lietuviai blogai darą, nes neremią vertelgų (jis patsai vertelgė); esą lietuviai bėga pas svetimtaučius; bet kada tiejie prigauna tai tada lietuvis eina pas lietuvį vertelgą pasiguostų. Ypatingai teip darą socijalistai. Kaip ten jam išėjo, nežinau, tiktai rado vietą tokius socijalistus ir vardais paaiškinti — esą aršiausi Grigaitis, Širvydas, Stagaras (abejonės nėra kad čionai nabagas suklydo; buvo matytis kad norėjo pasakyt Žagaras). Girdi kada atvažiavo Grigaitis Amerikon. tai Žagaras nenorėjęs ano nė matyti, nė parodyti nors vienos lietuviškos stubos duris... Iš kur jis tokias žinias susižvejojo: ar jam pats Grigaitis skundėsi, ar kas kitas sunešiojo, to nepasakė... Tai matot, girdi, koki tie socijalistai.— Teip rupestingai parengęs pranešimų dirvą, p. Valentinavičius ant galo atidarė susirinkimą ir perstatė daktarą Šliupą skaitymui prelekcijos.

(Da bus).

R....tis.

Meriden, Conn. Vasario 21 d. vietinė soc. kuopelė parengė viešą susirinkimą, ant kurio buvo užkviestas kalbėti drg. A. Dubas. Kalbėjo per du sykiu, ant tėmos: „Valdžia ir politika" ir „Ar dabartinė valdžia naudinga darbininkams?" bei kaip reikia valdžią sutaisyt, kad butų visuomenei naudinga. Kalba padarė ant susirinkusiųjų gerą įspudį ir visiems matomai labai patiko. Žmonių buvo apie 60 ypatų.— Potam drg. K. Liutkus perstatė monoliogą „Caro tarnas", kas visus prajuokino.

Drg. Vanatinė keleta NN „Kovos", kuriuos išdalino. Pirkt nelabai kas nori, už dyką greičiau da ir ant apšvietimo pasimogia, ima kad ir senus numerius.

Susirinkusieji sudėjo $1 96 padengimui lėšų. Mat kuopa nė nariais nė centais nėra turtinga. Tiesa, kad visi laikytųsi, ką prisirašo, tai butų drutesnė kuopa ir daugiau kas galima padaryt. Bet tie butų „padaryti" (prirašyti kieno) są nariai-ne tvirti nuomonėse: pakalbina, prisirašo; paskui greit pereina noras, nes nesupranta, kas tai yra buti visosvietinės darbininkų armijos nariu. Reikia jiems daugiau apsišvietimo, gerų raštų.

J. Eredys.

Danville, Ill. Šis mietelis yra nuo Westvilles tik per 3 mylias tolumo. Lietuvių čia tėra vos 4, rubsiuviai. Butų gerai čia turėti lietuvių kriaučius, kurs yra vedęs; tai turėtume užeigą ir šiokį-tokį tautišką sąryšį. Moka už darbą neblogiausiai; už palaidinį švarką gauna $8 ir daugiau. Dabar yra reikalingas geras kriaučius siuti švarkus (kotus). Kas sau velytų atvažiuot, gali atsišaukt ant šio adreso: G. Stevens, 110 N. Vermillion str. Danville, Ill.

Darbai da ne blogai eina kasyklesė, per tai da ir vietiniai bei Westvilės lietuviai laikus turi nepersunkiausius.

Biskį Pažįstamas.

New Britain, Conn.

Vietiniai prakilnesniejie lietuviai šiuo žygiu subruzdo šįtą veikti. Čionai ir pabriežių trumpai kas buvo šiuom laiku veikta.

Vasario 20 d. vietinė teatr. draugija atlošė teatrą „Velnias spąstuose". Nusidavė ne blogai ir publiką užganėdino. Uždarbio vienok nepadarė, vos tik ką lėšas padengė įplaukimu už tikietus. Žmonių mažai tebuvo, nes bedarbė sulaiko nuo išleidimų.

Vasario 22 d. vietinė soc. 5 kuopa parengė prakalbas Įžanga buvo už dyką, todėl žmonių susirinko apie 500. Kalbėjo A. Dubas, tėmoje: „Valdžia ir visuomenė." Visiems patiko. Pertraukus kalbą drg. E. Malinauckienė deklėmavo darbininkiškas eiles, o drg. K. Liutkus iš Meriden sulošė monoliogą „Caro tarnas". Suprantantiems monoliogas buvo labai juokingas, o katrie nesuprato jo prasmės, tai net supyko: „na ir čia girdi, koksai pasirėdęs maskolium ir giria carą." Pasirodo, kad caro visi neapkenčia, nė tamsesniejie.

Ant pabaigos buvo diskusijos. Buvo pakelta keletas klausimų: 1. Kaip socijalizmo laikuose bus sutvarkytas darbas. 2. Ar socijalistas gali buti kataliku. 3. Koks tarp socijalisto ir laisvamanio skirtumas ir tt. Tą viską drg. A. Dubas nuosekliai išrišo.

Kovo 1 d. ir gi buvo prakalbos, parengtos per vietinę Am. Liet. Sus. kuopą. Kalbėjo J. Tareila. Publikos prisirinko nemažai. Aiškino dailiai tos organizacijos reikalus, tiktai ant galo užsiėmė „krest baikas", suprautama, juokai visuomenei patiko. Bet mano nuomone, tas kalbėtojui nuopelnu nesuteiks: gana juokaut dabar laikas brangus, laikas viešo darbo; veltui praleistas nesugrįš.

Da viena žinutė noriu su skaitytojais pasidalint. Nors jau ilgokas laikas prabėgo, vienok nė viename laikraštyje nemačiau pranešta apie čionai atsibuvusias sausio 20 d. bedarbių demonstracijas; jose dalyvavo į 300 įvairių tautų žmonių. Jokių atsitikimų nebuvo, ramiai minia gatvėmis perėjo ir po trumpų prakalbų išsiskirstė. Nor stuomi nieko neatsiekė, bet vis gi žingsnis pirmyn, o kapitalistams negražu buvo žiurėti.

K. Senkus.

„PROGRESO RATELIS" BROOKLYN, N. Y.

Gyvename laikais žymiai kįlančio žmonių susipratimo. Iš visur girdisi balsai reikalaujanti mokslo, arba nors nurodimo kelio kaip jį pasiekti. Minių užganėdinimui daugelyj vietų organizacijų kuopos rengia moksliškus vakarus ir prelekcijas. Vienok, kaip girdėtis—į tuos parengtus vakarus mažai klausytojų teatei na Priežastis mat tame, kad mųsų visuomenė—pasidalinusi į, teip vadinamus, partijas: tautiečia neina į vakarus socijalistų parengus, socijalistai vėl neina pas tautiečius, katalikai —parapijonai—pas ne prigulinčius į parapiją ir tt. Visos tos organizacijos užmiršta kad mokslas visiems lygiai yra reikalingas ir stengiasi veikti kiekvienas atskiriai, todėl ir parengus vakarus lanko tik pasekėjai tos organizacijos, kuri juos parengia. Teip dalykams esant, Brooklyno jaunuomenė sutikė į burį su tikslu platinti mokslą ir susipratimą minėtose nepartyvišku keliu, neprigulmingai nuo jokio organizacijos ar partijos. Tas buvelis užsivardino „Progreso Ratelis". Į Ratelį priima kiekvieną apsišvietusi, arba norinti apsišviesti ypata. Ratelio narai nėra apsunkinami jokiomis įstojimo nė mėnesių mokėtimis už tenka vien pasišventimo platinti apšvietą minėtose. Mierius to Ratelio matysime iš žemiau paduodamos rezoliucijos:

„Progreso Ratelis susitvėrė 19 Sausio 1908 m. su mieriu spartesnio, greitesnio, aiškesnio ir teisingesnio budo skleidimo mokslo ir susipratimo mųsų pačių ir visuomenės tarpe. Męs nemanome liktis priešais ar sątalkininkais kokiai nors esančiai organizacijai, draugystei ar kliubui; ne esančios organizacijos, draugystės ar kliubai privertė mus prie sutvėrimo Ratelio,—pati atmosfera misreprezentacijos nesupratimo, vienainystės, vulgariškumo ir tamsumo priverčia mus atsargėti žmonių atydą ant jos. Ir per tam tikslui parengtas lekcijas, prelekcijas, raštus ir debatus męs tikimės savo mierius atsiekti.

Čia gal kils klausimas, kodėl nedirbame kokioje nors organizacijoje, ar uk jos mus kviečia. Atsakymas prastas: atmosfera anų tarpe yra siaura ir sunki tėsytas žėdžiui.

Ratelis susirinkime 23 d. vasario priėmė šiokią rezoliuciją:

1. Tvirtinimas, kad skurdas gimdo idėjas ir progresą—yra priešų socijalizmo; nes įvykus socijalizmui ir tuom pasibaigus skurdui—sustotų visokis progresas ir nupultų visos idėjos, o kartu išnyktų ir patsai socijalizmas; męs pripažįstame, kad tik gerovė gimdo idėją ir pastumi progresą; į gerovę gi prieisime tik per mokslą ir supratimą.

2. Męs matome, kad politika be mokslo yra žmonijos prakeiksmu: baisiausios nelaimės kįla iš to, kad politikoje dalyvauja vien ypatos siaurai suprantančios žmonijos reikalus, per ką jiems pavestą valdžią panaudoja liaudies parazitai; todėl mums pirmučiausiai rupi mokslas ir politikos apsišvietimas.

3. Mums svarbu yra žiurėti į dabartinį žmonijos padėjimą ir per mokslą prirengti ją prie ateiteis, todėl utopijas atidedame į šalį.

4. Mes nemanome kovoti, nė griauti svetimas organizacijas, nė kuopas; eisime vien progreso keliais, platindami mokslą ir apšvietą visiems, be skirtumo lyties, tikėjimo bei partijų.

Pirmininkas *A. Rynkevičė.*
Sekretorius *J. A. Žaibas.*

Kiti laikraščiai malonės šį pranešimą perspauzdinti.

Vietines žinios.

—New Yorkas žengia pirmyn! Kovo 4 d. buvo apšvietos ir mokyklų tarybos susirinkimas, kuriame buvo pakeltas klausimas: ar reikia įvest į mokyklas kudikių plakimą rykštėmis, kuomet tie prasižengia. Balsų buvo: 21 prieš 17 gi reikalavo rykščių. Kaip matome, rykščių nebeives...

—Vasario 6 d. Brooklyno lietuviu tautiškame name buvo didelis viešas, bedarbių susirinkimas. Kalbėjo: Sukys, Grinius, Račkauckas, Purvys, ir dar vienas rusas. Nurodyta buvo, kad vietiniai lietuviai privalo nepraleis rengiamųjų New Yorke bedarbių demonstracijų (atkeltų nuo kovo 7 ant 28). Žmonės mieliai pritarė. Buvo pilna salė. Policija ir šnipai teipgi nepamiršo po publiką maišytis...

— Praėjusiame ketvergė Draugelio salėje p. Račkauckas laikė prelekciją ant tėmos: „Vokiečijos darbininkų judėjimas pabaigoje 19 tojo amžiaus."

Brooklyne jau ir baugioji „sriuba" pasirodė, kuriaja politikieriai visuomenę baugina, nurodydami Clevelando laikus. Ant kampo Metropolitan ir Bedford jau antrą „sriubainę" įkurė kokia ten misija. Eina vaikučiai ir moterįs su blėšinaitėms ir gauna almužną!

—Praėjusią savaitę Brooklyno policija pradėjo lietuvius persekioti. Visų pirmu užpuolė ant tautiško namo ir regis pridraudė leisti laikyt jame viešus susirinkimus. Pyksta už praėjusios pėtnycios viešas prakalbas, kuriose buk kalbėtojai kurstę prie sumišimų. Toliaus užpuolė ir ant p. Draugėlio svetainės. Nedėlioje buvo pasirengta p. Vinikaicio

Pažvelgus atgal.

SOCIJOLIOGIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

gyvenimą. Bet mūsų laikuose tapo patirta, kad labai mažai žmonių tesiranda, kurie užsimanytų pripras tą darbą pamesti ir pereiti prie kito. Tiktai maža dalelė neramuolių da keitinėja savo užsiėmimus, ant tiek tankiai, kiek mūsų parėdymai leidžia. Jeigu gi žmogaus sveikata ar pajėgos reikalauja, darbininkas tuojau gauna leidimą ir net patarimą persikelt į kitą vietą ar darbą.

— Tokia pramonijos sistema gali buti labai puiki, — patėmijau aš, — bet aš manau, kad ji nelabai patinka žmonėms augštesniojo mokslo ir profession ų, kurie tarnauja tautai ne rankomis, bet galva. Juk jūs negalite apsieiti be žmonių dirbančių protu. Kokiu gi budu juosius atskiriate nuo tų, kurie yra paskirti žemės dirbimui arba į pabrikus? Aš manau, kad visgi yra tai ne lengvas darbas.

— Teip ir yra, — atsakė mr. Lit: čia ištiesų yra reikalingas ir gilus patyrimas ir sumanumas: vienok tą mes lengvai apeiname, nes paliekame kiekvienam darbininkui pačiam spręsti apie save, ar jam geriau patinka likti minties darbininku, ar amatninku. Gale trimetinio laiko, kurį turi kiekvienas atlikti kaipo prastas darbininkas, kiekvienam pasilieka tiesa pasirinkti užsiėmimą prie kokio nors dalyko: prie moksliškos profesijos, prie ukininkavimo, arba prie amato. Jis per tą laiką jau buna išbandęs savo prigimtą gabumą ir pašaukimą. Jeigu jis jaučiasi gabesniu dirbti smegenimis, negu raumenimis, jam yra duodama proga išbandyti jojo pajėgas ir jas ištobulinti. Išbandymui pajėgumo ir išsitobulinimui duodama yra plačiausi įrankiai: atviros yra ne vien bandomosios darbavietės, bet ir visos mokyklos — gali studijuoti technoliogiją, mediciną, dailą, dramatiškąjį meną ir visų augštesniųjų liuosų mokslų mokyklos visuomet mielai kviečia visus, norinčius mokslo lankytis.

— Ar tik nesiskverbia jaunuomenė į mokyklas su noru išsisukti nuo sunkaus darbo..? norėdamas pašiepti užklausiau.

Mr. Lit susiraukė ir su sarkazmo šešėliu atsakė:

— Užtikrinu tamistą, kad nė vieno tokio neatsiranda, kuris norėtų pastot dailos ir mokslų mokyklon, su slapčia mislia darbo išvengti. Tos mokyklos yra paskirtos žmonėms, kurie turi ypatingą gabumą arba pašaukimą prie išguldomų jose mokslo šakų: tie gi, kurie neturi tų gabumų, greičiau sutinka atlikti dvigubą valandų skaitlių prie sau patinkamo darbo, bile nesunkint sau galvos, neatsilikt nuo mokesčių ir teip jau ne sunkiai pragyvent. Nėra abejonės, kad daugelis iš tikro apsirinka savo pašaukime ir, susizgribę, kad jų gabumas neatsako pradėtamjam mokslui, jie išeina iš ten ir grįšta į pramonijos armiją. Toki žmonės vienok neprastoja sau prigulinčios paguodonės užtai, kad mūsų visuomenės noras yra kaip galint pamasint visus žmones prie išplėtojimo savo gabumų, o kaip gi butų galima išplėtot, jeigu nebutų leidžiama liuosai kiekvienam išbandyt savo spėkas?.. Jūsų laikuose buvo teip, kad amatų ir šiaip mokslo mokyklos prigulėjo nuo pačių mokinių, kurie savo mokestimis jas užlaikydavo: per tai buvo įėję į madą davinėjimas dipliomų, kuriuos gaudavo už pinigus visai negabūs ir netikę prie to mokslo žmonės; tuomet ištikrųjų buvo noras išsisukti nuo sunkiojo darbo, kurs jūsų laikuose sunkin ir buvo. Mūsų gi mokyklos yra tautiškos įstaigos ir kurs mokinys gerai išeina kvotimus (egzamiuus), tas jau buna ištirtas, kad gabus ir tinkamas savo šakai darbininkas.

Kelias prie augštesnio apsišvietimo, — tęsė toliau dr. Lit, — yra atviras kiekvienam iki 30 metų: vėliau norinčius mokįtis jau nebepriima, todėl, kad iki jų visiškam paliuosavimui nuo visuomeniškos tarnystės visai trumpas belieka laikas. Jūsų laikuose jaunikaičiams prisieidavo patiems skirtis sau užsiėmimą ir tai labai anksti, kuomet dar jie budavo nesubrendę protiškai; ir iš tos tai priežasties jie tankiausiai savo pasirinkime apsirikdavo. Mūsų gi laikuose yra pripažinta, kad vieni žmonės gali anksčiau išsitobulinti, kiti vėliau; ir todėl duoda laiką pasirinkt darbą iki 27 metų amžiaus; beto dar ir po tam vėl dar pasirinkimo laikas buna pailginamas ant ščerių metų.—

Kalbant dr-ui Lit, man sukosi galvoje jau kokią dešimtį kartų klausimas, kokį aš dabar radau reikalingu ištart. Tai buvo labai svarbus dalykas, ant kurio mano laikuose žiurėjo, kaipo ant didžiausio kėblumo, išrišant pramonijos problemą (uždavinį)

— Keistas dalykas, — patėmijau aš, — kad tamista iki šiolaik nė žodžiu neprasitarei, kaip jūs atlyginate žmonėms už darbą. Jeigu tamuta pasiliko vienatiniu darbo davėju, tai regis valdžia privalo paskirti ir tikrai nuspręsti, kiek turi kiekvienas žmogus uždirbti, pradedant nuo mokslinčiaus ir baigiant ant anglekasio. Mano laikuose nieko tam panašaus nebuvo galima įvesti, ir aš nesuprantu, kaip tas butų galėjęs įvykti šiandien, neperkeitus viso žmonių prigimimo. Pamenu, kad pas mus niekas nebuvo užganėdintas savo alga ir uždarbiu. Net ir gerą apmokėjimą turėdamas, ne vienas buvo sau persitikrinęs, kad buk kaimynas gaunąs daugiau ir dėl jo tas buvo pikčiau peilio po kaklu. Jeigu toks abelnas žmonių nepasikakinimas ne butų išsisklaidęs streikuose, bedarbėse ir murmėjimuose ant kapitalistų, ir jeigu tas viskas butų tapęs atkreiptu į vieną pusę, taigi ant valdžios, tai ir stipriausia valdžia, kokia kuomet-nors buvo pasaulyj, nebutų įstengusi užsilaikyt nė per dvi dieni.

Dr. Lit širdingai nusijuokė.

— Tikra tiesa, tikra tiesa, — jis tarė, — pirmą užmokesties dieną greičiausiai butų įvykęs visuotinas streikas, o streikas prieš valdžią jau revoliuciją reiškia.

— Tai kokiu tat budu jūs išvengėte revoliucijos kiekvieną išmokesteis dieną? – paklausiau aš. Gal koks sumanus galvočius išrado jums naują apskaitliavimo budą, sulyg kurį jums pasiseka visus užganėdinti apmokant lygiai kaip už rankų teip ir smegenų darbą, už viską ką atlieka su ranka ar liežiuviu, su ausimi ar akimis? Ar gal patsai žmonių prigimimas teip griežtai persimainė, kad dabar jau niekas neatkreipia tiek atydos į savo ypatiškus dalykus, kiek rupinasi apie savo kaimyno gerovę? Prisieina vieną ar kitą prileisti; kitaip negalima to suprast.

— O vienok nėra nė to, nė kito, — juokdamasis atsakė mano šeimyninkas.— O dabar, pons Vest, — staiga jisai permainė tėmą, — aš tamistai turiu priminti, kad tamista esate mano pacijentas ir po traug svečias; taigi daleiskite man, kad aš tamistai patarčiau eiti ant atilsio ir gėrai išsimiegoti; potam nęs vėl rasime laiką pasikalbėjimui. Juk jau baigiasi trįs po pusiaunakčio.

— Nėra abejonės, kad patarimas yra išmintingas, — vienok mažai turiu vilties, kad galėsiu tą išpildyti, tai yra užmigti.

— Tai jau mano dalykas, — atsakė gydytojas. Ir jis dalaikė savo žodį, — kažin ką tokio ar anokio sumaišė stiklely, kurį išmetus vos tik padėjau galvą ant priegalvio, tuojaus ir užmigau.

PERSKYRIMAS VIII.

Pabudęs, aš pasijutau daug gaivesniu, šviežesniu ir ilgai dar nesikėliau, gėrėdamasis tokiu smagum jautimu. Visi prajėusios dienos įspudžiai: mano pabudimas 2000 mete; naujo Bostono išvaizda, mano šeimyninkas ir jo šeimyna, stebuklai, apie kuriuos man pasakojo, — viskas tas iš mano atmindies išdilo. Man atrodė, kad aš esu namie, savo miegamajam kambary. Tame pusiau snuduriavimo ir pusiau-budėjime padėjime mano vaidentuvė piešė paveikslus ant tėmos iš praėjusio gyvenimo atsitikimų ir veikalų. Tartum per ukanas aš atsiminiau smulkmenas, „atsižymėjimų dieną,“ apie mano važinėjimą su Judita ir jos tėvais pas Mount-Obern, kaip pagrįžę miestan valgėme visi pietus pas juos... Aš atsiminiau, kaip graži buvo tą dieną Judita, ir kaip aš mandoniai svajojau apie sutuoktuves. Ir vos tik mano vaidentuvė pradėjo virsti ton smagiojon pusėn, kaip mano svajonės buvo pertrauktos atminimu apie vakar gautąjį laišką, kuriame mano architektorius pranešė, kad nauji darbininkų streikai dar vėl atstumia ant nežinomo laiko užbaigimą mano namo. Baisiai įniršau tai atsiminęs ir galutinai pabudau. Atsiminęs, kad apie 11 valandą butinai reikės pasimatyt su architektorium ir pasikalbėt kas link streiko, — aš pravėriau akis ir greitai pažvelgiau į laikrodį, kurs galėjo budavo padėtas, norėdamas dažinoti, kelinta valanda. Bet mano akįs nerado tenai jokio laikrodžio, ir kas dar daugiau, aš tulyd patėmijau, kad esu ne savo kambary. Pakilęs lovoje, žiauriai dairiaus aplinkui po tą svetimą namą. Spėju, kad ne vieną minutą aš tokiu budu prasėdėjau ant lovos krašto, negalėdamas persitikrinti net ar aš esu bent pats savo ypatoje. Per tą laiką aš lygiai tiek galėjau nujausti savo „aš“, savo esybę, kaip gimstančioji vėlė (dusia), iki kol ji prisidengia žemiškais apdangalais, ik kol ji pasidaro žmogumi. Keista, kad tokio silpnumo jausmas dideliai erzina ir kankina; bet mes jau teip sutverti. Nesurandu žodžių aprašymui tos dvasiškos kančios, kokią aš jaučiau laike to bespėkio, aklo ješkojimo paties savęs nesugaudomoje tuštumoj. Turbut nėra įdomesnio jausmo, koks randas pragaišinus savo sąmonę, netekus to punkto, nuo kurio žmogaus mislis prasideda. Turiu viltį, kad niekuomet daugiau neprisieis tam lygaus dalyko patirt.

Nežinau, kaip ilgai toks mano padėjimas traukėsi, — man jis išrodė begaliniu, — tik štai umai, tartum žaibas, šmėkštelėjo mano omenėje viskas, kas buvo atsitikęs. Aš atsiminiau, kas ašesu ir kur esu, ir kaip čionai patekau; teipo gi atsiminiau ir tą, kad tik ką perėję mano galvoje vaizdeliai iš mano praeities, norints ir atrodė tikką vakar buvusiais atsitikimais, vienok jau sumaniau, kad tai buvo nuo senai, seniai pavirtusių į dulkes gentkarčių. Pašokęs nuo lovos, aš sustojau vidury kambario, iš visų spėkų spausdamas rankomis smilkinius, kad jie neplyštų pusiau. Paskui vėl parpuoliau ant lovos ir, įsmeigęs

(Tolaus bus).

Kaip valstiecziai kovoja už zeme ir laisve.

IŠ RUSIŠKOS VERTĖ

P. Narvydas.

Tąsa.

padaryti teip, kad viršininkai butų žmonių tarnais, e ne ponais ant jų. Už tokius dalykus ir pasielgimus valdžia baisiai valstiečiams atkeršija. Juos plakė kazokai, kareiviai ir žemsargiai; juos dėjo į kalėjimus, trėmė į Sibirą ir į katorgą atidavė; baudė ir karo meto padėjimu, ir „skraidomaisiais buriais“, išrėdė kaimus ir tankiai, čielus valsčius. Ta nelygi kova traukėsi ilgą metų eilę; bet nedavė jokio palengvinimo prislėgtiesiams, nukankintiems ir suskurdusiems valstiečiams.

Ko reikalauja valstiečiai.

Bet galų gale valstiečiai pradėjo suprasti, kur pikto šaknis: jiems atsidarė akįs ir jie pamatė, dėl ko teip kartus jų likimas. Jų labiau susipratusieji dalai, ir ta dalis inteligencijos, kuri visą savo gyvas paaukavo dėl labo žmonijos, nurodė jiems kovos kelius. Jie pradėjo suprasti, kad ardymais ir deginimais, užmušinėjimais nekenčiamų skriaudikų, savo pa lėjino nepalengvinsi.

Jie pradėjo suprasti, kad visa Rusijos višpatystė, su jos ministeriais, valdininkais, kariumene, policija, popais, (kunigais), su visais jos kalėjimais, teismais ir tt., viskas joje surėdyta tiktai tam, kad visi šalies gyventojai, tame skaitliuje, žinoma, ir valstiečiai, butų tiesiog įstatymiška nuosavybe, kalbančia ir dirbančiais naminiais galvijais, įvairių ponų, valdininkų ir turčių.

Tą supratę, valstiečiai iš naujo apsvarstė visą savo padėjimą, ir pradėjo reikalauti sau žemės ir laisvės, laisvės ir žemės.

Tie jų reikalavimai štai ką reiškia: — valstiečiai skaito neteisingu, kad dykunai žmonės, turie niekados nedirba ir nedirbo žemės, valdo neapnatomus tosios žemės plotus; tuo tarpu, daugybė valstiečių neturėdami nė sklypelio žemės, neturi ko dirbti ir kuo išmaititi save šeimyną. Todėl valstiečiai ir reikalauja, kad žemė, priklausanti valdžiai, vienuolynams, bažnyčioms, (cerkvijoms) ir dvarininkams, butų atimta ir atiduota į rankas dirbančių gyventojų, tai yra tiems žmonėms, kurie dirbtų ją ir naitįtųs vaisiais savo triuso. Kaip turėtų buti atimta žemė nuo dabartinių jos valdonų: su išpirkimu, ar be išpirkimo: kas ir kaip paskui jaja naudosis, ar atiduos atskiroms valstiečių šeimynoms: valdžia, žemiečiai, arba kaimų draugovės, — ir ant kooių išlygų,— tame dalyke yra daugelis skirtingų nuomonių kaipo tarpe pačių valstiečių, teip ir tarpe valstiečių judėjimo vadovų. Mes apie tai dabar ir nekalbėsim, — tas nepriguli prie mūsų uždavinio.

Tai toks valstiečių reikalavimas kas link žemės.

Bet, greta žemės, valstiečiai reikalauja ir laisvės. Tai reiškia, kad valstiečiai nori, idant jų likimu ir likimu visos šalies rupintųsi, savo labui ir naudai, pačis žmonės per savo išrinktus atstovus. Kad įvykinti tą, valstiečiai reikalauja sekančių dalykų:

1) Įstatymus privalo leisti vien-tik žmonių išrinktiejie atstovai.

2) Dabar esantiejie rinkimų įstatymai turi buti panaikinti, o jų vieton įvestas visuotinas, lygus ir slaptas balsavimas.

3) Visi luomai: bajorai, valstiečiai ir ktt. turi buti lygiais piliečiais su lygiomis tiesomis ir lygiais privalumais.

4) Reikalaujama kuogreičiausiai paliuosuoti visus politiškus prasikaltėlius, iš kalėjimų, katorgos-išrėmimų ir už agrariškus prasižengimus.

5) Kuo greičiausiai turi buti panaikįta: mirties bausmė, karo meto padėjimas, stiprioji ir sustiprintoji apsauga.

6) Žmonėms turi buti duota tikra laisvė žodžio, susirinkimų, sanjungų, streikų; ypatos ir gyvenimo nepaliečiamybės.

7) Visi piliečiai, pradedant nuo pirmo ministerio, ir baigiant paskučiausiuoju tarnu, už savo prasižengimus turi atsakyti prieš vieną ir tą patį teismą, viename ir tam pačiame įstatyme.

8) Kreivosios mokestįs, sunkum jungu gulančios ant biednesnėsės klėsos gyventojų, turi buti panaikintos ir pakeistos nuo turto, palaikų, stambių industrijų (išdarbysčių), pelno ir tt.

9) Nuolatinė kariumenė turi buti paleista, o jos vietą pakeisti išlavintais tautos vyrais: kiekvienas pilietis, galintis vartoti ginklą, geriau galės apginti savo tėvynę, negu kareivis, ir nešaudys be reikalo savo brolių vien tiktai viršininkui paliepus, kaip tat dabar yra daroma.

10) Neapmokamas vaikų mokymas visuomenės lėšomis.

11) Valstybė turi įvesti viskų darbininų apsergėjimą laikui senatvės, ligos, nelaimingų atsitikimų ir tt.

12) Dėl visų darbininkų sumažinti darbo dieną iki aštuonių valandų.

(Tolaus bus).

TYKUS PASAULIS.

Parašė MENKUTIS.

I.

Ten nieks ramumo negadina,
Nėr' vietos ten dėl sielvartų,—
Vien saldus atilsis migdina—
Nėra melų, nėra klastų.
Muzikė ten jausmų nejudin';
Nesiaudžia ten paukščių giesmė.
Apgint tiesų—kova nebudin'—
Apglėbus juos—miego versmė.
Gamtos grožė jų nevilioja,
Nejaučia jie žiedų kvapsnies—
Tyros jura juos užliuliuoja...
Prie laimės rankų nebeties.
Beržai tykiai šakas linguoja:
Vieta tyki... lyg užkerėta....
Ten neskamb' dainos, neringuoja,
Karštai neglaudžia numylėta.
Meilė saldi, meilė apsvaigus,—
Neglaudžia ten karštos galvos...
Sirdis jautri tvakseti baigus:
Ramiai sau miega po kalvos!
Gabumas ten mislių nerenka,—
Neploj' delnais... nėra garbės....
Ten Vienasties rodyklė slenka,
„Garbė" — ten žodis be reikšmės.
Dijadema galvos nepuošia;
Pečių graznos rubais ne dengia,—
Ten visi vieną rolę lošia,—
Nekrykštauja, puotų nerengia.
Ten prakaitas veidais neplaukia,
Nelinkst' nuvargę sąnariai;
Nuo veido ašarų nebraukia,
Neveržias' sunkus atdusiai!
Ten Nuolankums' galvos nelenkia;
Ir Labdarystei—ne vieta...
Ten nevaitoja... nieks neverkia:
Tyku, ramu... tylos švieta.

II.

„Neužmiršk manęs"—žiedus skleidžia,—
Vien saldžios meilės tik tegeidžia...
„Neužmiršk manęs"—prie širdies sega,
Kad meilės ugnis kruty dėga.
„Neužmiršk manęs" meilė prabįla,—
Kad jaučia, jog gyvenims skįla...
— „Neužmiršk manęs" vis atkartoja,
Iki krutis kvėpuot' nustoja.
„Neužmiršk manęs"—žiedai kad vysta,
Be grožės veide, gul' jaunysta;
Da kapą laisto... gėles sodina,—
Bet užmirštis umai juos skina.
„Neužmiršk manęs" iki gyva krutis,
Tai paprasta dienos butis:
Ir karštai glaadžia ir glamoni
Ir gėrisi... ir jaučia skonį.
„Neužmiršk manęs"—jei ne kvėpuoji—
Tuoj užmirštis juroj buluoji...
Be vertės tad, tau skirtas miegas—
(Mylėt juk geidžia) gyvas diegas!

III.

Gyvenims jai nemiels, kartus—
Pačios ranka — jo gyvastį sutraukia,—
Ramiai sau guli... kamps tykus...
„Ištvirkėlė"!—nieks nebešaukia.
Jei saužinė, kada ir graužė:
Ji neverkė,—save ramino...
Ji sielvarte rankų nelaužė—
Protą saldžiam vyne skandino.
Praeiviui gašlią meilę siulė;
Vien meilė, „siekiu" jos tebuvo;
Nes sykį ją skaudžiai apvylė,—
Per tai į balą ji pakliuvo.
Paguodos irgi nieks nerodė,—
Ausise duzgė vien pliauškimas;
Jei verkė ji, jos nieks neguodė:
(Išnyk tamsa!.. O prakeikimas)!..

IV.

Sprogo pumpurai, žydėjo,
Štai jaunystė da klestėjo...
Vakars braukia gyvio rasą,—
Omėga—jau duobę kasa.
Dienos į Praamžių slenka,
Pjutis sau vaisius vis renka.
Laiko bėgis srauniai rieda,—
Paskutinę saigą gieda.
Balts vainikas galvą puošia,
Sutingimo upis ošia...
Šalta skraistė pečius dengia,
Štai!.. į Tylos pilį žengia...

perskaityti prelekciją „Kaip žmogaus gyvybė išsipletoja", taigi uždraudė ją skaityt— esanti anarkistiška! Tik pristačius policijos vyriausybei pačią lekciją ir knygas iš kurių buvo imta medega, tvarkos angelai nusiramion ir leido skaitvti kitoje, vietoj.

— Praėjusiame nedėldieny atsibuvo lietuvių moterių jungtinis susirinkimas. Kalbėjo A. Dembskis (lenkas)ir pp. Mikolainis, J. Šukys, J. Grinius ir kt. Buvo mėginama pajudint ir tarp lenkių moterų mislį apie susiorganizavimą.

— Šitame ketverge, kovo 12 d. vakarė, Brooklyno tautiškame name p. Račkauskas skaitys, prelekciją ant, temos: „Kaip Anglijos darbininkai vedė politišką kovą".

Iš Lietuvos.

Biržai. (Panevėžio pav.)

Girtuoklybė. Biržių miestelyje labai prasiplatinusi girtuoklybė. Aludžių čia be skaičiaus, monopoliu yra du ir vienas „traktieras". Nedėldieniais ir šiaip šventadieniais monopoliai buna uždaryti, bet tiek bėdos. Kuone kiekvienoje landynėje gali gaut degtinės, kiek nori. Tai kaip atvažiuoja į miestelį koks sodietis, nespėjo savo prekių (tavorų) išparduoti ir nusipirkti reikalingų daiktų, tuoj į aludę ir sėdi joje tankiai per dieną ir naktį. Arklys tuo tarpu šąla kur patvoryje arba prie kokios sąkrovėlės pastatytas. Paskui, grįždami namo, jie tankiai nušąla sau kojas, rankas, nosį arba teip kokią ligą gauna.

Tai mat ką daro degtinė!

Kaunas. *Kelmės byla.* Sausio 19 d. teismas nagrinėjo 16 žmonių bylą. Kaltino juos tame, kad 1905 m. lapkričio 24 d. Maskvos universiteto studentas *Boleslovas Sipavičia* Kelmės valščiaus (Raseinių pav.) susirinkime laikė į žmones prakalbą, kurioj ragino juos nemokėti mokesnių, neleisti sunų kariumenėn, prašalinti rusus mokįtotojus, varyti valdininkus ir policiją ir išrinkti išnaujo valščiaus valdybą. Po jo kalbos valstiečiai prašalino du mokįtoju, pavarė raštininką ir viršaitį ir jų vieton išrinko naujus. Kada gi dvarininkas *Bronislovas Cirtautas* perskaitė „Viljniaus seimo" nutarimus, kuriuose tarp ko kito buvo raginama uždarinėti monopolius, valstiečiai uždarė abudu Kelmės monopoliu. Teismas pasmerkė Šipavičią ir Cirtautą dviem metam tvirtovės; 14 ukininkų ir bernų, kaltinamųjų dalyvavime sumišimuose, išteisino.

—*Trįs broliai.* Už dalyvavimą politiškame judėjime Lietuvoj rudenį 1904 m. teismas sausio 14 (27) d. nutarė uždaryti *Mykolą Sipavicią* 3 mėnesiams kalėjiman, sausio 15 (28) d. jo brolį, Maskvos studentą *Bronislovą S.* metams tvirtovėn, sausio 19 (vasario 2) d. trečįjį brolį irgi Maskvos stud. *Boleslovą S.* 2 metams tvirtovėn.

—*Bausmė.* Kauno gubernatorius nubaudė „Vienybės" redaktorių, 200 rublių už korespondencijas, kurios tilpo pirmamė ir antrame numeryj.

Vilnius. *Krata spaustuvėj.* Sausio 31 d. kratė Žirmunskio spuastuvę. Užklupo 11 žmonių bespauzdinant socijaldemokratų atsišaukimus ir apie 7 pudus jau atspauzdintų. Paimti visi 11 žmonių ir spaustuvės savininkas.

—*Karo teismas.* Viluiaus karo teismas dvi dieni teisė I. Flachso ir I. Danilovo bylą kuriuodu sausio 7 d. 1907 m. kartu su kitais užpuolė ir užmušė V. Korizną, J. Daunaravičių ir dar tris žmones. Abudu pasmerktu pakart.

Kaunas. *„Saulės" draugija.* Sausio 23 ir 24 d. įvyko. Kauno gub. klerikalų „Saulės" susirinkimas. Iš apyskaitų pasirodė, jog draugijoj yra 277 nariai, tame skaičiuj 205 kunigai, 2 vyskupu, pralotai ir kiti. „Saulė" užlaiko Kauno mieste mokyklas, tarp jų ir kursus suaugusiems. Kauno gi gubernijoj turi 14 mokyklų. Atsidarė 32 skyriu šiose vietose: Salantuose, Biržiuose, Utenoj,Tauragej Pašvitiuyj,Pabiržej, Sancuose, Mosedyj,Taura gnuose ,Joniškyj, Svedasuose, Kalvarijoj, Vadžigiriuose, Mažeikiuose, Gardumoj, Pašaltunyj, Vadakliuose, Plateliuose, Rumšiškyj,Ugiuonyse,Užpalyj Betygaloj, Eiriogaloj, Šatėse, Pikeliuose, Rokiškyj, Baisogaloj, Plungėj, Pagiriuose, Laukuvoj, Seredžiuj.

Tamosbudžio. valsč. (Naumiesčio ap.) *Iš praėjusių laikų.* Vargo ir šalčio prispausti žmonės, pajutę 1905 metais laisvesnę valandą,metės kas glėbiais kas arkliais į girią malkautų o miškų sargai, valkiodamiesi po mišką rašinėjo ptotokolus, vienok nieko pasakyt negalėdavo, nes žmonės, juos sutikę, visados šalin vydavo. O ką daryti su protokolais, nežinojo. Kiti prisibijojo prasidėti. Dabar gi ištraukia tuos protokolus ir paveda teismui. Atsirado drąsesnis, kuris tuom darbu užsiima. Juom yra Juozas Gudaitis, didelio ukininko sunus, baigęs Veiverių seminariją, gavęs mokįtojaus vietą Lenkijoj. Ir išveda dabar kai-kuriems paskutinę karvę.

Kamajai. (Zarasų pav.) *Neteip lengva.* Kamajiškiai sumanė čia įsteigt progimnaziją, bet neturi užtektinai lėšų. Ką daryt? Nutarė kreipties prie grafo Pšezdzeckio — jis turi tokią gražią „austeriją", murinę karčemą. Ko neduoti jam jos ir prisidėt savo dvileukiu prie liaadies apšvietos—tarė sau kamajiškiai! Bet neteip lengva, kaip pasirodė. Kuris jau laikas, kaip jie „prašymą" padavė grafui, o atsakymo vis da nėra. Juk tik bėdą įsigysi, prisidėjęs prie šviesos —gal mano sau grafas.

„Žarija".

Temykite!

Skrynelės laiškams ant randos offise „Vie. Liet." 120 Grand st. Brooklyn.

Aukos kankiniams.

Nuo Revol. Rėmimo Komiteto per J. O. Sirvydą—$75.95
Buvo (No. 51-07 —21.65

Viso $97.60

Nauji raštai.

Upton Sinclair **„Raistas" (The Jungle)**: Lietuviškon kalbon versta iš angliškos. Išleido Jonas Naujokas. Spauda „Lietuvos", Chicago, Ill. 1908. Puslp. 355. Kaina $1.50.

Aleksandas Fromas (Gužutis) **„Gudri Našlė"** juokažaislė dvėjose veikmėse. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Su autoriaus veidrašiu. Brooklyn, N. Y. Spauda ir kaštai „Vienybės Lietuvninkų". 1908. Pusl. 40. Kaina 15c.

Krasos dėžutė.

Nė katalikui nė cirilikui- „Žvaigždės" korespondentus sunku išmokint liogikos per laikraščius. Geriausiai juos išmokina sveikai protauti patis kunigėliai, kaip ir Tamista sakotė Waterbury atsitiko, kada patranko antausius... Netilps.

Raulinaičiui, Beckemeyer, Aukuotojų vardai perduoti „Kovai" tiktai iki šiolai da nebuvo tilpę. Ne Tamistos vieno užsivilko. Mums pranešė, kad vardų negarsina delto. jogei tuomtarpu yra suvedamos apyskaitos.

Buvusiam liudytojui, Waterbury Teip ir padarėm—netinkant, palaidojom į gurbą. Apie LSS. kuopos reikalus ir paieškjant joje teisybes galima rašinėt į „Kova", kaipo į organą. Mums tuomi užsiimti neišpuola.

Mųsų žinguné.

Smulkutis—„Ar ištikro reikalingi tautiški ligonbučiai?"

J. Naujokas—„ Daug pašauktų, mažai išrinktų."

Persergejimas mainu darbininkų.

Jeigu jie nori, kas kontraktas su operatoriais bntų atnaujintas jie privalo stiprint uniją.

Kad visiems šios šalies darbininkams mokestis yra mažinama visokiais budais, mokestis darbininku anglies distrikto, kur jie yra susiorganiavę į uniją, pasilieka senoviška. Delto teip yra, kad jie turi kontraktą su operatoriais. Kaip-kuriuose distriktuose tas kontraktai išsibaigs šįmet Balandžio mėnesį, kituose gi už metų.

Suprantama, kad mainieriams yra naudinga visados turėti kontraktą, teip kad par metų eilę jie gali tikrai žinoti, kad jie turės visados gerą uždarbį, nors šalije butų visokios permainos.

Visi jie supranta ta vertę, teip gi reikalingumą, ir visi nori tokio kontrakto,vienok jie neveikia tiek, kad tą išgauti.

Operatoriai neduoda, jeigu nuo jų nereikalauti, ir visai neduotų, jei unija nebutu teip galinga sąnariais, kad operatoriai mato, jog geresnis biznis yra gerumu susitaikyti su anglekasiais, nė ką vesti su jais kovą, kuri gali užsibaigti ilgu ir brangum straikų.

Vienok reikia nenžmiršti, kad jie niekad nepristos ant tokio kontrakto,jeigu jie nematys, kad unija yra gana galinga priversti juos. Męs teip pasakėme ir aiškiai tvirtiname, nes kai-kuriuose distriktuose unijos sąnarių skaitlius vietoje augti — mažinasi, ir unijos galybė tuose distriktuose, žinoma, eina mažyn. Tų distriktų žmonės męs persergstime. Per juos unija negalės išreikalauti kontrakto, jeigu jie apleis uniją. Delto be jokio išsikalbėjimo tegul jie kaip galint greičiau vėl glaudžiasi prie unijos, nes to reikalauja nauda jų pačių, jų šeimynu ir visų jų draugų—angliakasių.

Musų didžiausias teronas.

Męs vargiai tepastebeme kokiu teronu yrr mųsų nėprisotinimas noras per daug valgyti ir per riebų maistą. Daugumas išpažino mums kad jie kiek galėdami stengėsi pergaleti šitą norą ir veltui. Jei tas yra teisybė, tai męs turime žiurėti ko tokio, kas padarytų mųsų gramu liojimo aparatą teip stiprum, kad jis lengvai galėtų atlaikyti sunkų darbą be įžeidos. Tokiu vaistu, tai yra, kokiu stipralu yra trinerio Amerikoniškas Eliksyras Karčiojo Vyno. Imkite jo dozą prieš žedna valgį, net jei nesijauti butinai sergančiu ir patebek stiprinančią veikmę, kokią jis padarys ant tavo kuno. Jei tu randasi kokios kliutys po valgiui kaip sukūmas, atsirugimas, širdpyktis, liuosi vuduriai, arba jei valgumas nėra toks kaip reikia, jei negali valgyt, nors jautiesi alkanu, tai Trinerio Amerikoniškas Eliksyras Karčiojo Vyno išggdys tave.Gaunamas apriekose. Juozapas Trineris, 616--622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

SUSIRINKIMAI.

Visi draugai „Tėvyės" Myl. D-tes ir kiti, kurie yra prisidėja prie parengymo skaitinyčios ant susirinkimo kovo 21 d. į Glen Lyon pas Juza anksty ant triju pc pietų. Bus svarbų reikalų svarstymai apie uždėjima skaitlinyčios; teipgi ir apie T. M. D. reikalus.

Komitetas.

Pajieškojimai.

Reikalinga umai trys darbininkai apsivede, ant farmų Michigan valstijo, suprantanti maž daug ukės darba; darbas ant visados. Vaikam užtikrintas mokslas iki universitetui. Vakarais lietuvis, norinčius, mokis angliškai ar kitokius mokslus. Te atsišauke tik ypatos norinčios vest dora gyvenima, be skirtumo,pažiurų. Geri nesigailes. Ne apgaviste! Kreipkites prie

A. Petraitis,
Olwet College, Olwet, Mich

Pajieškau savo draugo Miko Jonieliuno, Vilniaus gubernijos, Trakų pavieto Jezno valščiaus, 5 ir 7 pusės pėdų aukštas laibas ir raupėtas, plaukai juosvi, akys rusvos ir turi auksinį dantį kairėj pusėj, 25 metų senas, usai skutami. Buvo Brooklyne sausio mėnesyje ir pavogė 220 dolerių. Kas apie jį žino tai prašau duot man žinią, užtai gaus 50 dol.

Mano adresas toks:

Franas Vainikevyčia
138 North 2 nd st.
Brooklyn, N. Y.

LIETUVISZKA KRAUTUVĖ visokių drapanų szliubinių baltų ir kokių tik moterims reikia pas mus galima gaut. Teipgi dirbam steliuotus siutus. H. Abromaviczius 127 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Tyrai revoliucioniški laiškai.

Paveikslėlis perstato carą sėdintį ant sosto, suvyto iaz žmonių makaulių. Ruisjos darbininkai puolasi prie caro ir trankia jį nuo sosto, kiti rodo savo nužudytus draugus. Kazokai gindami carą perveria kardais puolančųjų krutines ir plaka nagaikomis. Revoliucijonieriai vieni su peiliais puolasi prie caro, kiti bombas meta. Paveikslėlis ne karikatoriszkas, bet tiesiog realiszkas, tad ir labai žingeidus. Puikus apsikaitymai ir eilės: tokių laiszkų nieks da nebuvo iszleidęs. Tuz. 25c. Pinigus mažiau vieno dolerio siųskit pačto markėmis, virszaus dolerio „Money orderiu".

Reikalaudami adrisuokite:

J. K. Vasiljauskas,
2118 Kensington ave. Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto,

Atorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PA.

Teleponas naujas Offiso 37
„ „ Residencijos 1284-R.

KNYGOS SAVOS SPAU.

Gauuamos „Vienybės Lietuvninkų" Redakcijoje.

Adomas Mickevičia. Jo gyvenimas, raštai ir darbai. 15c.
Ar socialistas gal buti kataliku? Sodiečiams ir draugams darbininkams 10c
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Si knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam pusl. 58 15c
Eglė žalčių karalienė. Dramatas penkiuose apsireiškimuose, parašyta iš mitoliogiško senovės lietuvių padavimo. 15c
Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų, pusl. 50c
Herbertas spenceris. Trumpa peržvalga jo philozopijos. Paraeė Krapotkin. Vertė Dr. Sliupas 15c
Idėja ant mėšlyno. (Apysaka musų dienų). Sj knygutė parodo inteligentą žadėjusį studentaujant daug dirbti del tautos. Pabaigęs mokslą viskò atsižadėjo. 10c
Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. 10c
Išgriovimas Kouno pilies 1362 m. Dramatas keturiuose apsireiškimuose, parašytas iš Lietu. dėjų 20c
Iš po budelio kalavijo (apysaka) ir Kajinas. Apysakos iš gpvenimo kaimiečių su žydų. 30c
Įtekmė sociališkų sanligų ant visų kulturos šakų. 15c
Istorija septynių mokytojų. 50c
Kabalas talpinantis savyje visokius užminimus ir ant jų reikalaujančius atsakymus. 10c
Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos žmonių gyvenimo. 10c
Knygelė dėl lietuvių karėivių Amerikoje. 10c
Kunigija ir svietiška valdžia. (Margi piešiniai), Sutaisė ir apgaasino P. Medekša. 15c
Kur musų išganymas? (Iš visur surinkta medega musų programui) P. Daujotas. Pusl. 119 25c
Laima ir planetes. Knygelė tinkanti jaunnomenei dėl smagaus laiko praleidimo, nes iš jos gali nubuti apie savo laimę ar nelaimę, ar my li jį mergelė, ar ją vaikinas. 25c
Lietuviškos dainos iš visur surinktos Yra tai rankius iš 400 visokių dainų. 2.00
Apdaryta ta pati 2.50
Lietuvos Istorija nuo seniausių gadynių iki Liublino unijai. Parašyta Simano Daukanto. Du tomai pusl. 1014 3.00
Apdaryta ta pati audimo 4.00
Lietuvių Tauta Senovėje ir šiandien. Parašė J. Szliupas M. D. II Tomai. Pusl. 1025 Aprašo apie lietuvių praeitį. Kiekvienam lietuviui naudinga apie tai žinoti. 3.00
Mythai pasakos ir legendos Žemaičių. Yra tai akyviausios ir juokingiausies senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus gerų ir piktų dvasių, apie Laumes, Laimes, Raganas, Vilkaiokus ir t. t. 58c
Musų dielės (kas vargina lietuvius). Parašė Žmogus 10c
Našlaitė. Apysaka eilėms 10c
Paveikslai. Dvi puikios apysakos. Parašė Žemaitė 15c
Parsidovimas ir pelnas 10c
Pasikalbėjims apie dangų ir žemę 25c
Palemonas ir Giržduta. Apysaka eilėse. Iš senovės gyvenimo pagai žmonių pasakų, senovės įtikėjimų ir savo fantazijos. 20c
Puota. Nuskintas žiedas. (Vaizdeliai iš gyvenimo) 10c
Vargdieniai. Apysaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo šimtmečio. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Szioj knygelėje aprašo apie baudžiavos laikus Lietuvoje, kaip ponai kankino
Villius Tell. Drama penkiuose aktuose. Yra tai geriauses veikalas garsaus vokiško poeto Schillerio. Dramatiškj formoje aprašyta čia kova už neprigulmystę šveicarių prseš Austrijos jungų;darbai Sveicarijos patrijotų, tarp kurių svarbiausiu buvo Villius Tell. 20c
Žemių duikės Apysaka M. Radzevyčiutės, iš msuų gadynė Lietuvoje. pusl. 228 50c
Žmogus. J. Aukuratero apysaka. Smagi apysakaitė pasiskaityt. Pusl. 40. 15c
Žmones. Apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų balių. Didei akyva ir juokinga 50c

J.J. Paukštis & Co.
120 124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

RAISTAS

Garsingoji ir labai pageidaujama knyga, jau išėjo iš spaudos, lietuviškoje kalboje. Ji parašyta vieno geriausių Amerikos raštininkų.

Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėje reikalaujama, kad jau išversta į 18-ką visokių kalbų. Mums tuom akyvesnė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipimo iš laivo ir visą gyvenimą Amerikoje; kaip zerkole perstatyta.

Perskaitęs Raistą, geriaus pažįsi Amerikos gyvenimą, ne kaip daug metų čia gyvenęs, ir visų suktybių paslaptis; kaip padaro apgavikai didelius pinigus, daug kytrumo atrasi.

Raistas aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai apgaudinėja darbininkus, kaip sužaga jų moteris, suardo šeimynų gyvenimus ir nustume į paleistuvystę; teip kaip mėsos skerdinyčios, primaišo visokių biaurybių ir nuodija žmonias.

Raistas yra tai dikta knyga ir ji prekiuoja tiek kiek angliškas originalas; kuris atsiųs 1 dol. 50c. tuojaus apturės tą svarbų veikalą. adresuojant:

J. NAUJOKAS,
Madison Sq. Sta. box 189. NEW YORK CITY.

Teippat esu atstovu Amerikoje, vienatinio pasaulėje kasdieninio Laikraščio **„Vilniaus Žinių"**, kuris pusei metų prekiuoja 3 dol., metams 6 dol., i Ameriką su prisiuntimu, kuris atsiųs 7 dolerius, apturės kasdieninį laikraštį ir „Raistą".

Teippat priimu užmokestį ir nuo senųjų skaitytojų **„Vilniaus Žinių"**. Pinigus reikia siųsti per „Money Order" ant augščiau padėto mano adreso.

Nauji Tautiški Paveikslai

Naujai atspausdinti, labai gražus.
1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22x28 colių.
Prekė 35c. kožnas.

Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė $1.00.

Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c

Pinigus prisiųsdamas adresuok:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Daktarai tiki in tai.

Špitolese ir privatnam praktikvoime Ameriko ir kitur uszmare, geriausi giditojei vartoje

Dr. RICHTER'S

Anchor Pain Expeller

Kaipš vaistas nog Rheumatismo, isinarinimo, skandeimo krutines ir teip sanariu. Pretaisits per geriausios Giditojus ir Ju rodos provas. Visi aptiekorei pardůda po 25 ir 50 centu.

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.

"VIENYBES LIETUVNIKŲ" AGENTAI.

Alden, Pa.
W. Sarpalius.
Baltimore, Md.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Lius, 22 S. Green St.
Brooklyn, N. Y.
E. Fromas, 73 Grand St.
A. Diržiulaitis, 97 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St
A. Jankauckas, 52 Hudson Ave.
Cambridgeport, Mass.
S. Gritz, 541 Main St
Chicago, Ill.
F. Eismanta, 3252 S. Halsted St.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
Elisabeth, N. J.
Dom. Boczkus, 211 1-st St.
Montello, Mass.
B. P. Miškinis, Box 124
New Britain, Conn.
M. J. Czeponis, 21 Pleasant St
New York
A. Lesniauckas, 144 Houston St
J. M. Danielius, 64 Cansevoort st.
Naugatuck, Conn.
A. Levandauckas.
Scranton, Pa.
J. Petrikis, 1514 Ross Ave
So. Boston, Mass.
N. Gendrolis, 224 Athens St.
Springfield, Ill.
J. Klembauckas, 7 Mill Row.
Spring Valley, Ill.
P. Milchunas, Box 146
Waterbury, Conn.
J. Zementauckas, 39 W. Porter St.
Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.
New Britain, Conn.
J. Mažeika, 28 Connerton st.
Turners Falls, Mass.
K. P. Szimkonis box 671

Bukie linksmas!

Muzikantai abelnai linksmi, pertai plaukus turi storus ilgus ir neslenka ir nera plaiskanų, per tai kad nėra nėrviski. užsiėmimas yra geras ir nevargina jų. Bet jeigu tavo plaukai virs mineto išveizdo nėra? Tai vartokie, Prof Brundzas Wonderful Hair Grover, kurs žėdnas vartodamas už siganėdina, ir apie pusę milijono padėkavoniu ta darodo. Jeigu norite galite atsisaukti per laiską bus išsiusta Dykai visi aprasymzi nuo ko plaukai slenka ir plinka ir pleiskan ąatsiradimas, mes gyduoles ne siunčiame panevali ir C. O D. nebijokite parasite laiską ba nereikės nė centa moketi už visokes rodas [Vaistai ne Dykai]. galite gaute po adrisu

996 Broadway ,netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. musų krautuve insteigta nuo 1877 Specijalistai Rupturos-hernios, ir akinu, į Apparatu visokiu isdyrbejai dėl visų Hospitolių. Per laiškus klauskite rodos po siom adrisu.

J. M. BRUNDZA. & CO.
BROOKLYN. NEW YORK

Pirkite!

Farmas! Farmas!

Didžiausia Lietuviška Kolionija Amerikoje pavadinta Nauja Lietuva, 35 lietuviai esame ten nusipirkę farmas, 8 familijos gyvename ant tų farmų. Mes ten gyvenanti kviečiame jus broliai, apleiskite miestus, o ateikite pas mus ant farmų gyvent nematysite prastų laikų. Lauke pas mus yra kelt tukstančiai akrų geros žemės visokiems jevams, juodžiamis, molis, ir žvirgždas, parduoda po kiek kas nori akrų ant išmokesčių per 10 metų, įmekėti mažai tereikia, arti 3 geležinkelių ir priepat portavo miesto Manistee Michigan, prekės žemos, po $10.00 už akrą. Pasiskubinkite pirkti, kad svetimtaučiai ne išpirktų. Kas norite pirkt farmą atvažiuokite tiesiok pas mane, o aš aprodysiu visas tas žemes dovanai. Adresas:

ANTON KIEDIS,
Peacack, Lake County,
Michigan.

VIENYBĖ KUR RINEN IR GALYBĖ

Telephone 1406 Greenpoint.

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA

APTIEKA

VINCO DAUNARO,
182 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulyčios.

„Vienybes Lietuvninku"

Visoki reikalaujami spaudos dalykai yra atliekami PLYMOUTHE po senoviai, kaipo tai: plakatai, tikietai, konstitucijos ir kiti visoki reikalingi darbai.

Siuntimas Pinigų, pardavimas Laivakorčių ir visokių knygų, paveikslų, popieros gromatų rašymui ir teip toliaus.

PO ŠIUOM ADRESU:

J. J. PAUKSZTIS & CO.

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

„RANKPELNIS"

pigiausias laikraštis, leidžiamas Lietuvių Social-demokratų darbininkų Sąjungos, Didžiojoj Britanijoj. Eina kas dvi sevaiti.

„RANKPELNIS", Stovėdamas ant darbinykiškųjų reikalų sargybos, rupinasi suteikti daugiausia žinių apie darbininkų padėjimą ir reikalus įvairiuose kraštuose.

„RANKPELNYJE" tilpsta daugelis žinių ir straipsnių apie lietuvių darbininkų gyvenimą ir reikalus svetur.

„RANKPELNYJE" daug rašoma apie Lietuvos reikalus, apie darbininkų padėjimą Lietuvoj.

Į „RANKPELNĮ" rašo ir yra pažadėję rašyti daug įžymių Lietuvos rašėjų.

„RANKPELNIO" kalba kiekvienam suprantama.

„RANKPELNIO" kaina kiekvienam prieinama:
metams 1 doleris, pusei metų 50 centų, 3 mėnesiams 25 centai.

Siunčiant į „RANKPELNĮ" laiškus ir pinigus, reikia padėti toks adresas:

„RANKPELNIO" redakcijai
Lily Bank, West End, Bellshill, Scotland.

METAMS UŽSISAKYTI

„ŽARIJĄ" 1908 METAMS.

„Žarija" eis po naujų metų toj pačioj dvasioj, kaip ir ligšiol, ——— vieną kartą per savaitę. ———

Kaina metams 3 rb., pusmečiui — 1 rb. 50 kap., 3 mėn. — 80 kap., 1 mėn. — 30 kap. *Užsieniuos:* metams 4 rb., pusmečiui — 2 rb., 3 mėn. — 1 rb. 50 kap., 1 mėn. — 40 kap.

Beto, „Žarija" duos:

a) tiems, kurie surinks 10 apmokėjusių prenumeratorių, vienuoliktąjį ekzempliorių dykai.

b) tiems, kurie užsimokės už visus metus, dykai „Darbininkų Kalendorių 1909 metams, kuris išeis rudenį 1908 m.

Laiškai ir piniyai reikia siųsti redakcijai, o ne redaktorini, leidėjui arba administratorini ypatiškai, kadangi išeina visoki neparankumai.

Užsienio prenumeratorius meldžiame siųsti pinigus per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesiok savais pinigais, bet ne „money order'iais".

Adresas: *VILNIUS, Pilies skersg. (Zamkovi per.) N 10, but. 4.*

„Žarijos" Redakcijai.

GERIAUSIA UŽEIGA DĖL LIETUVIŲ
pas JONĄ KULBOKĄ,
Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepenti Cigarai.
TURIU AGENTURĄ.

Parduodu lotus ir namus puikioje vietoje, ant gerų išlygų, galima pirkt už pilną prekę ir ant išmokesčių, už pilną prekę perkant 15-tą procentą numažina. Szi puiki vieta randasi LINDEN, N. J. Nuvažiavimas dovanai.

Dasižinokit pas AGENTĄ
Joną Kulboką,
74 Grand Street,
kampas Wyhte Ave. Brooklyn, N. Y.

Vietoje, ką bankoje pinigus pražudot, tai verčiaus nusipirk lotą arba namus o tada pinigai niekad nepražus. Su guodane gero velijantis.
JONAS KULBOKA.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS
JONO RAISO,
Skanus alus, gardi arielka, visokis vynas ir kvepenti cigarai.

Lietuviai, reikale užeikit pas svo tautietį, o visados busit užganėdiuti.
769 Liberty Ave.
Cor. Shepperd Ave.
BROOKLYN, N. Y.

GRAMATIKA
angliškos kalbos.

su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaipo tai: *beast* (byst) *žvėris*; *eight* (eit) *aštuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisiuntimu - *$1.25*

Naujas Budas
išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagelbos mokintojaus, 24 psl., su prisiuntimu - *10 ct.*

Pinigus reikia siusti per „Money Order" ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip išo mokt skaityt ir rašyt be mokintojo, 220 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Pusl. 64. Su prisiuntimu 15c.

P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 62 New York City.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šeip susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINCĄ DAJNĮ.

‚Lietuvos Ukininkas'.

LAIKRASZTIS

Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms

Išeina viena kartą per sanvaitę iš Vilniaus, Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto.

Lietuvoj metų prekė....*$1.80*;
Amerikoje.....*$2.50.*

Kam yra miela prigimta šalis tėvynė Lietuva, tai uzsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revuliucijos laike, ir geri pamokinimai ukės reikaluose.

Vienas no. dėl pamatymo 5 centai

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill

GERIAUSIA UŽEIGA PAS
VINCĄ ŽARSKĮ.

Laikau puikioje vietoje Saliuną, užlaikau skaniausius gėrimus, Alų, Arielką, visokį Vyną ir kvepencius Cigarus.

Lietuviai nepamirškite atsilanyti pas savo tautietį po Numeriu
111 Wythe Ave.
Brooklyn. N. Y.

TOLIAUSIA NUEISI.

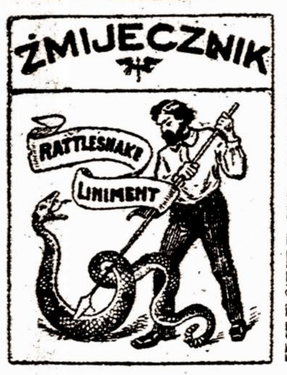

SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokitus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto centto.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Lietuviškas Dziegornikas

Sziuomi užsiimu jau 20 metų.

Užlaikau visokios rusies laik rodžius, sieninius, pastatomu ir kiseninius vyriscos moteris kuš, ankeninus ir sidadrinius retėžėlius, visokius žiedus, spilkas, auskarius ir branzalietus teipgi vinčiavonei žiedus, sudedu literas, dieną, mėnesį metu su vardais dykai, Teipogi taisau sinos visus paminėtus ir n paminėtus daiptus. Ganėite už pigią prekę sustakanče rasyte

Norinti užsiorderiuot laikrodėlį auksinį ar sidabrinį, ar paauksuotą, tegul prisiunčia savo tikra adresą ir 50 ct., o mes prisiusim ant Expreso ir peržiurėjas gali užsimokėt pinigus ir pasiimt.

VINCAS URMANAVICZIA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Pigus išpardavimas
dėl stokos pinigų
Pas JOSEPH MERESMAN,
116 Berry str. kampas North 7 st.
Brooklyn, N. Y. Parduodam visokius rubus, kaip šliubinius teip ir prie krikšto. Teiposgi rubus dirbam ant apstelevimo moterims ir vaikams

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kitą.

Reikalaudami šipkorčių važiuoti i senąjį krajų, arba norėdami parsitraukti iš Tėvynės savo giminias, pažįstamus, teipgi siųsdami pinigus, neužmirškite atsilankyti į LIETUVIŠZKĄ BAKĄ,

W. G. SAVA,
13 S Penn'a Ave. *WILKES-BARRE, PA.*
Gyvenu locnam savo name.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Naujas Telephonas No. 8208.
Jonas Dzedolikas
LIETUVISKAS GRABORIUS.

Karietos ant veselių, laidotuvių ir krikštynų
Vežimai perkraustymui ir t. t.
509 Main st. KINGSTON, PA.

PASARGA DĖL PAMEGDŽIOTOJŲ.

Bėgyje paskutinių kelių metų atsirado daug pamėgdžiotojų mano Trajankos, taigi buvau priverstas išimti patentą ant Trajankos U. S. P. Office, Washington, D. C. Pranešu publikai, kad pirkdami visados reikalautumet KAZUNO TRAJANKOS, o pamėgožiotojams, teipgi pranešu sustoti vartojus žodį Trajanka, nes kitaip bus pašaukti į U. S. sudą. Mano Trajanka sudėta keturkampiuos geltonuos baksukuos ir parsiduoda po 25c. ir 50c. baksukas. Lietuviški štorninkai laiko beveik visur. Per pačtą reikia prisiųt 5c. arba 10c. jeigu pas mus siunčiat.

Agentų reikalaujam visur.

L. M. KAZUNAS, Shenandoah, Pa.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Klarniatu, Triubu ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru Dziegorėliu auksininiu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Litaru, Adresam Pečėčiu, Pluksnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apskaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odell drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik $6.50.

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu kelių gatunku ir daugybe naudinga visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu dideli šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI! Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos klisos, prekes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu dideli rabata adresuokit:

K. WILKEWICH *112 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.*

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
49 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini. North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susišnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardůdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3¾ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viršiaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Puikus Hotelis

Kaz. Milišausko,

Laikau visokius gerymus, kaipo tai: Alų, degtinę, visokį vyną porterį ir kvepenčius Cigarus.

Priek tam laikau kriaučystę Steliuotus šiutus dirbu pagal veliausę madą, už prienamą prekę Reikale nepamirškit savo lietuvį.

16 Baltimore st. (Priešais Central Dypą) **Wilkes-Barre, P.**

Hotelis žemai, o kriaučystė ant virsaus.

Mėsinvčia

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinčieną kumpiai šviežiai rukyti, dešrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime visi pas **A. Adžgaucka**

204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Bell Phone 285 R. Brady.

Grassel & Bahme,

Perėmėjas nuo Charles A. Grassel, Sr.

Laikau krautuvę, Karpetų. Klijonkų, šieninių popierų ir teip tolaus.

1506—1508 Beaver Ave.

ALLEGHENY, PA.

HOTELIS A. NATAUCZIO,

218 E. Main Str.

PLYMOUTH, PA.

Puikiausia arielka, vynas, skanus alutis, porteris, Elius ir kvepenti cigarai.

Atsilankykit pas savo tautietį

A. NATAUTI.

PRIETELIAM LIETUVIAI.

12 dideliu ir 12 mažu,

Prekė $10 už baksą. Freitas apmokamas

H. B. ROSENSON,

817—819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephone, 1162 W'msburgh

60 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS &C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents.

Patents taken through Munn & Co. receive *special notice*, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, $3 a year; four months, $1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, **New York**

Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

In 7 dienas per marias

Parduodu Laivakortes, siunčiu pinigus ir daviernastes į visas dalis svieto.

Parduodu Laikrodėlius, lenciugėlus, Žiedus masinėlias gromatoms druknot $4 iki $100.

G. J. JESZMANT,

171 N. Main st. Pittston, Pa.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st. Plymouth, Pa.

KAPITOLAS.....100.000
PERVIRSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta užėdiszka banka.

Jonh R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

ADRESAI

CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ" DRAUGYSTĖS:

Prezidentas — M. Paltanavyčius, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

Sekretorius — A. Ramanauckas, 122 Essex st. Lawrence, Mass.

Kasierius — L. M. Kazunas, 107 S. Main st. Shenandoah, Pa.

Knygius — J. Simanavyčius, 831 Barnes st. Plymouth, Pa.

Literatiškas Komitetas:

J. Baltrušaitis, 1418 S. 2-nd st. Philadelphia, Pa.

Dr. F. Matulaitis, 138 Bedford Ave. Brooklyn, N.Y.

V. Szliakys, 19 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lenkiškas gydytojas iš senos tėvynės yra savininku, sugabiu elektrišku naudingų mašinų, kaip matote ant paveikslo, kur atėjąs pas ligonį peržiuri ir atranda ligą ant kurios serga.

Ypatingai išgydymą visų užsisenėjusių ligų kroniškų, vyrų, moterų ir vaikų. Jeigu esate serganti ir reikalaujete daktariškos pagelbos tai nesiduokite netikriems gydytojams, kurio garsinasi duoda rodą dovanai, tik už gyduoles turį užsimokėt ir tokiu budu išvilioja nuo $30oo iki $100.oo

Aš praktikuoju su pasisekimu jau daugelis metų ir užsipelniau simpatiją ir prielankumą su savo geru pasielgimu, o kas svarbiausia del mųsų žmonių tai su pigumu. Negalima užtikrinti arba gvarantuoti, kaip kiti kad daró dėl ištraukimo pinigų, bet galite buti užtikrinti, jeigu yra išgydoma liga, tai išgydau kiekvieną tuojaus be užvilkinimo ir didelių iškaščių. Duodu ir nepaprastas gyduoles, kurios pargabentos iš seno kraujaus specijališkai.

Kurie serganti negali asabiškai atsilankyti tai rašykite laišką aprašydami savo ligą ir skaudėjimą, tada apreiškiu išgydymą ir kaštus išgydymo jeigu ligonis tinka ant to, tai tuojaus pasiunčiu gyduoles ir reikalingus daiktus dėl ligono ir aprašome vartojimą gyduolių. Išgydė jau ne vieną mano gyduolės, tą liudija laiškų padėkavonės gautos nuo tautiečių. Gydau teipgi patrukimą, rupture be operacijos ir pertraukimo darbo.

Nesiduokite apgaudinėti aptiekoriiams, kurie sau duoda vardą daktaro ir gydo kaipo daktaras. Ligoniai nesijausdami geriau kreipiasi pas daktarą, su kuriuo daktaras turi daugiau darbo negu su ligoniu, kuris tiesiok kreipiasi pas daktarą. Ligai užėjus nepamirškite, kur savo kalba galėsite susikalbėti.

43 S. WASHINGTON st. WILKES-BARRE, PA.

Europiškas ir Amerikoniškas elektrinas gydymas.

Valandos: nuo 8 iki 10 ryte; nuo 12 iki 4 po piet; vakasais nou 6 iki 10.

Naujas Telephonas 1005. Senas Telephonas 659B

Revoliucijos Paveikslas

„Prie Liuosybės", didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1906 m., kaip revoliucijonieriai drasko maskolišką koncelerija. Labai dailus paveikslas pilnuose dažuose, su žaliuojančiais laukais ir mėlynu dangum ir tt. Tokio lietuviško paveikslo da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prekė 1 doleris. Adresukit:

Lithuanian Art. Association Bx 133, Shenandoah, Pa.

Lietuviszkas Ziegormeistras.

Sziuomi uzsiimu jau 18 metų.

Pranesu visiems lietuviams, kad uždėjau didelą krautuvę visokių dziegorėlių ir žiedų: kaipo tai, laikrodžių sieninių, kiseninių čysto aukso vyriskų ir moteriskų su gražioms kvietkoms ir t. t. Visokių žiedų sliubinių ir seip nesiot vaiciname ir merginoms didelėm pasirinkime ir už prieinamą prekę. VISOKIŲ MUZIKOS ĮRANKIŲ.

Skripkų, armonikų, strunų, klarnetų, britvų, drukuojamą mašziną ir parasonų. Teiposgi dziegorėlius pataisau.

M. MINKUS,

kampas Hancock ir 236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Lietuviszkai--Lenkiszka Banka

Parduoda Laivakortes isz Amerikos į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam Bremen, Antverp Havre Liverpool, Neapol ir tt.

Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visut miestus visam sviete.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis greitai ir už pigiausią prekę. Per ka, parduoda ir išmaino visokius pinigus paga, dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISNEKĖT LIETUVISKAI ir LENKISKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryt

A. HURWITZ,

100E. Main str. PLYMOUTH, PA. 42 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa. 203 Lackawanna Ave SCRANTON, PA. 33—35 Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

KAS MIELIAUSE SIAM SVIETE?

Sveikata ir gyvastis. Del užlaikymo geros sveikatos žmogus turi valgyt 3 kartus ant dienos, visada tuom pat laiku, geriant gerymus o ypatingai degtinę, visados gerk iš bonkos kokią čion matai, t. y. seniause farielka Suv. Vals. pradėta 1812 m. ir pripažyta per geriausius daktarus už gerą. Jos pardavikas A. M. Martusevičius nuo pirmos Apriliaus pasiliko savininku drauge su J. Symatu, teipgi lietuviu. Kreipiantės su reikalu adresuokite:

Martus & Symont,

302 Broadway, New York City, N. Y.

SVEIKATA IR LAIME

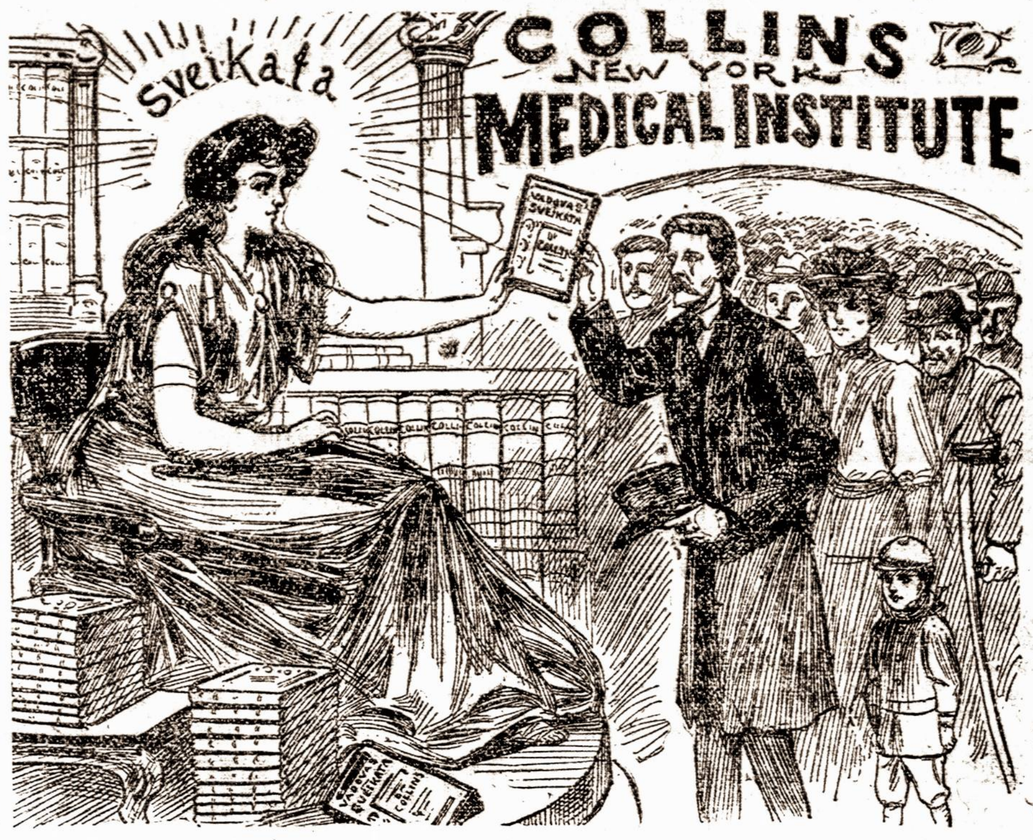

Reikalauk ir skaityk naujai išleista knyga ‚Vadovas in Sveikata'

Su daug svarbių, naujausių aprašymų, apimanti reikalingiausius dalykus, kurie suteikia sveikatą ir laimę!

SZITA KNYGA PARASZYTA DAKTARO E. C. COLLINS, naujausia jos dababartine laida, su daug pridejimu ir išaiškinimu apie visokias ligas, kaip buti sveiku, nuo ligu apsisergeti, išsigydyti ir akyvu paslaptybiu žmogaus gyvenime, kaip ir pastoti laimingu; pripildyta padidinant su viršum 200 lapu kitu DAKTARU SPECIALISTU, COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO ir išleista.

Šitoj knygoj rasite visokių ligų vardus, kaip jos prasideda ir kaip jas greičiausia galima pergalėti, aprašyta vyrų ir moterų visokios ir lytiškos užsikrečiamos paslaptingos ligos.

Vadovas in Sveikata plačiai aprašo smaguma, ir paslaptis, atidengiant ženybinio lytiško gyvenimo susituokimą ir kaip mokėt apsivesti, kad buti laimingu. Lygiai daug pamokinimų jaunimui, kad per lytiską išdykumą nepasigadytų, nenupultų protiškai, lytiškai ir ant sveikatos.

Kiekvienas skyrius šitos knygos yra žingeidus. Sergantiems męs rodijame skaityti apie **Dispepsiją, Reumatizmą, Plaučių ligas, Širdies ir Inkstų, Kepenų, visokias Vyrų ir Moterų ligas.** Kuriam rupi sveikata ir laimingas gyvemas, tegul pasiskubina tą knygą, „VADOVAS Į SVEIKATĄ" parsitraukti, nes netrukus ir ši paskutinė spauda tarp 3 milijonų lietuvių tuojaus išsisklaidys. Tą knygą reikalinga turėt kiekvienoj šeimynoj ir pavienioms ypatoms.

NORS PASKUTINĖS LAIDOS DAUG TUKSTANČIU EGZEMPLIORIU ATSPAUSTA, IR TĄ KNYGA KAŠTUOJA 45 CENTUS,

bet kad ji išduota visuomenei, tai kiekvienas apturės ją dovanai, kuris tik atsiųs 10 centų markėms už prisiuntimą ir savo aiškiai parašytą adresą „VADOVAS Į SVEIKATĄ" gaus (tą knygą), kuri jau daug gyvasčių išgelbėjo ir gero padarė; už tai ji ir naudinga visiems.

VISADĄ ADRESUOT: **Rašyk tuojaus, kadangi ir šita paskutine laida netrukus išisbaigs.**

The Collins New York Medical Institute,

140 W. 34 st., New York, N. Y.

Telephonas 8 S.

P. V Obiecunas & Co

Cor. 12-th and Carson st.,

S. S. Pittsburg, Pa

Parduodu laivakortes ant visokių linijų ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto. Daviernastis [pavedimus raštų] atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Ismainau visokius pinigus ant amerikoniskų ir t. t. Daru apsergėjimus nuo ugnies [Fire Insurance] ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį nžsitkytų kastiegarnėje, tegu sankiasi prie manęs, o as jį išlinosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Telephonas 317 Williamsburg.

Teisingas, senas saliuninkas Brooklyno

AUGUSTAS KALVAITIS,

484 Metropolitan Ave. ir kampas Rodney str. BROOKLYN, N. Y.

Jon Wasczila,

Pasiuva puikiai drabužius ant visokių madų, kaip vyrams teip ir moterims siutus.

Reikale meldžiame tautiečių atsilankyti ir persitikrinti iš musų darbo gerumo.

Jonas Vasczila

E. 14 st. and Walnut st. BERWICK, PA.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.

Adwokatas ir Notary Public.

Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa.

Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.

Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinešimus kiekvinoj' dalyeje svieto ir siunčiam pinigus greitai ir pigei.

Susišnekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir išmainom. Visame duodam prietelišką rodą.

Musų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**

Dr. O'Malley iszaiszkina priažastį pasekmingo gydymo.

ISZSIVERŽIMAS.

VERIKOSELE arba netikrasis ISIVERŽIMAS.
HYDROCELE arba vandeninis ISIVERŽIMAS.
PUCZKAI ir visokios UODOS LIGOS.

Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEŽASTYS ISZGYDYMO.

1 Delto—kad jojo neskaudantis išgydymas yra naudojamas per 25 me. ir likos ištirinėtas per daugel metų, o teip vadinami išsiveržimo Specialistai stengesi naudot ir sekt paskui jį.

2 Delto—kad jisai jau išgydė 12,000 ligonių, daugelis atvaževusių iš tolys mų šalių dėl išsigydimo ir pasekmingai išgydė su savo išradimu.

3 Delto—kad jisai gali medegiškai ir profesionališkai užtikrint kožną prižadėjimą, kurį duoda dėl savo ligonių, o gyvendamas ir praktikuodamas terp jų 25 metus yra geras liudijimas apie jo tinkumą.

LIUDININKAI ISZGYDYMO.

G. A. Fritzsinger, (palicmonas) išgyditas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai atgalios, no tada nenešioja jokių diržų.

Thom. R. Williams anglekaiss iš Hyde Park, išgyditas no išsiveržimo, 5 metai kaip diržo nenešioja.

William H. Adams, fajermonas Sheldno Axle Works, Wilkes-Barre išgydytas no išsiveržimo kurią turėjo per 15 metus.

R. D. Greenwalt, Plains mašinistas prie Prospeckt brekerio, 2 vaikai 3 ir 9 metų senumo, išgydytas no išsiveržimo, o dirba nenešioja diržo 2 m.

Su tokiom priežastim ir liudijimais ar da vilkintumet atišaukt pas Dr. O'Malley kuris jus Egzaminavos už dyką ir pasakys kas jums kenkia ir kaip apsigynti. Geriau pasinaudot iš 25 metinės praktikos ir nustot ieškot pagelbos kur kitur, kurie jus tik apgaudinės ir nieko negelbės jum.

PASIKALBĖJIMAS DYKAI—YPATISZKAI AR HER PACZTĄ.

Atsiusk adresą, o prisiusim knygutę su abrozėliais apie išsiveržimą užpečėtytam koperte.

Dr. O'Malley's Medical Offisas.

158 WASHINGTON ST. WILKES-BARRE, PA.

Kur galima susikalbėti Lietuviszkai, Lenkiskai ir kitoms kalbome. Brenczius Offiso 134 Washington Ave. Scranton, Pa. Kur Dr. O'Malley gali matyt pėtnyczion ir subatom nuo 2 iki 5 popiet.

Isidor Glou.

Parduoda laikrodžius sieninius ir kiseninius vyriskus ir moteriskus, žiedus, bransoletas aptikas ir visokius auksinius daiktus, teipgi užsijima jų taisymu. Viskas už pigiausią prekę.

102 Main st. Plymouth, Pa.

Antanas Staszauckas.

Laikau puikioje vietoje Saliuną, užlaikau skanusius gėrimus ir kvepančius Cigarus. Lietuviai nepamirkite atsilankyti pas savo vietantį.

No. 2. Cor. Nesbitt ir Broadway st, EAST PLYMOUTH, PA.